

DOMOLJUB

ŠTEV. 2.

V LJUBLJANI, DNE 14. JANUARJA 1931

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

Kmetsko delo najlepše

Kaj pa zopet to? Gotovo tisti, ki to piše, še ni nikdar pošteno delal na kmetih! Ali je pa mimogrede videl ljudi na travniku, ko so južinali! Drugače ne bi rekel, da je najlepše. Take in podobne opazke že vnaprej slišim. Toda le počasi, da se pomnim. Pisec teh vrstic je sam delal. Služil je za hlapca na kmetih do vojne, pa se danes spominja, da je bilo to delo najlepše. Kmetski stan je hrbenica, stebel vseh stanov, postavljen že v raju od samega Stvarnika. Pa tudi naš Odrešenik je bil rojen v hlevu, da bi nam bil vzor, naj se ne sramujemo biti med živino. Iz kmetskih domov so izšli vsi naši veliki možje narodni voditelji in naša duhovščina. Celo naša kraljevska rodovina je kmetskega pokolenja. Zato kvišku glave, kmetje in njih posli. Čast našim kmetskimi domovom, saj še danes moremo reči s pesnikom Gregorčičem:

Tu narod biva še krepak,
tu narod živi poštenjak... itd.

Toda kaj bi vse našteval, pogledjmo kako lepo se lahko porabi vsak človek pri kmetskem delu, otroci in starci. Otroci pasejo živino in jo vodijo pri oranju. Opravljajo tudi druge malenkosti. Stari ljudje v pozni starosti še vedno opravljajo poljska in druga hišna dela. Če ne drugega, pa čuvajo dom, kar je tudi veliko vredno, saj so za varuhe najbolj zanesljivi. Ljudi, ki bi jih v nobenem drugem poklicu ne porabili, se lahko za kmetsko delo porabijo, ker je tako različno.

Seveda pa kmetu ni z rožicami postlano. Zadovoljnosti ni več, lepa čednost je ta, ali žalibog zdi se nam, da se je izselila od nas. Zadovoljnih ljudi je danes malo na svetu. Če vprašamo človeka kateregakoli stanu, kako mu gre, vedno da odgovor: zanič. Kmet ni zadovoljen, ker ne more prodati svojih pridelkov; hlapec, dekla ne, ker morata služiti, pa ne dobita v mestu službe; delavec ima premajhno plačo, trgovec tarna, da mu ljudje ne plačujejo, uradnik bi rad več zraka v prirodi, bogatinu je premalo zabave, bankirji ne morejo v promet z denarjem, ker ga je preveč. Sploh: zadovoljnosti ni! Vsak pravi: v prejšnjih, starih časih je bilo lepo življenje! Če pa gledamo zgodovino, je pa bilo dostikrat še slabše, kot je danes. Hude lakote, nalezljive bolezni, vremenske

katastrofe, vojske. Vse to je delež ljudi, ki so živeli pred nami. Težko življenje so živeli, zadovoljni so bili s črnim kruhom, če je bil, in s streho nad glavo, če jim je ni. Turek požgal. Pozneje so gospodarili rokovernjači, ki so bili strah in trepet okolice. Javne varnosti ni bilo. Z upanjem na boljše čase so legali k počitku. Z vero, da jih bo Bog čuval čez dan, so vstajali. Rodili so otroke kljub revščini in siromaštvu, in ti otroci so bili trdni in značajni. Zato je naš slovenski narod še tukaj, ker so naši pradedi pretrpeli in prenesli vse s pomočjo vere, ki jim je bila vodnica na življenjskem potu.

Pojav nezadovoljnosti je tudi to, da vse beži iz dežele v mesto, v tovarno. Kje je vzrok? Mladi ljudje hočejo več prostosti. Prost biti ob petih ali šestih popoldne, potem pa v gostilno, kino, v slabo društvo itd. Ta prostost je mnogim poguba za telesno in duševno stran. Kmalu spoznajo, da tudi v tovarni ni dobro. Plače so navadno slabše kot na kmetih, če se še hrana in stanovanje vračuna. Če bi jedel petkrat na dan kot na kmetih, bi mu še za stanovanje komaj ostalo! Kaj pa obleka? In pa delo v kvarljivem zraku, v prahu, vedno enako! Nobene izpremembe ni, nobenega veselja. Dolgočasni, enolični so dnevi. O prihrankih ni govora. Kmetski posli pa le vložijo po par tisoč dinarjev v hranilnice, če so varčni.

Dekleta bi rade dobrih služb. Kravam streči jih je sram. Pa dobi v mestu službo za 150 do 250 Din. Sitnosti ima čez glavo. Vsakemu otroku se mora klanjati, če jih imajo. Če imajo pa pse, mora pa te pestovati. V veliko službah še k maši ne more. Kmalu spozna, da je lepše na deželi. In koliko se jih zgubi. So tudi častne izjeme med dekleti. Nekatere se prav dobro drže. Hodijo jutraj vsak dan v cerkev, ko gospoda še spi, so v katoliških društvih in v Marijinih družbah. To so tiste, ki so od doma prinesle najlepši dar, katoliško prepričanje, ki so šle iz potrebe, ne pa zaradi uživanja v mesto. Mnogo jih pa vrže od sebe vse, kar so jim doma dobrega dali starši in duhovniki tekom mladosti. Komaj prestopijo mejo domače fare, je pozabljeno vse. Pride v mesto ali tovarno, v vrlinec življenja, pa padejo, v sramoto sebi, v žalost staršem, in bolest duhovniku, ki jih je vzgajal in bodril doma.

Pa reče kdo, v tovarni ali mestni služ-

bi je le bolje; tam nas ščiti in brani socialni zakon, inšpekcija dela, Okrožni urad, organizacija. Ja, ko bi še tega ne bilo, bi pa komaj človek tu še živel življenje, ki je človeka vredno. Razni delodajalci bi ga lahko brcali kot žogo, kajti malo usmiljenja in sočutja poznajo v mestih. Dokler človek dela, ima vrednost, ko opeša, naj gre, ker na njegovo mesto čaka deset drugih. Domače ljubezni in sočutja težko najde, medtem ko na kmetih vsak revež dobi vsaj v toplem hlevu prenočišče in večerjo.

Ako pogledamo na borzo dela, jih cele trume čaka dela. Povsod bi šli, samo na kmete se vsak brani. Ljubše jim je postopanje in lakota, kot da bi šli na kmete, kjer je tako težko za delovne moči. Zato bi bilo koristno, da bi se tudi kmetski delavci zavarovali za slučaj bolezni, kot se je obravnavalo na obnem K. Z. v jeseni. Upamo, da bi potem marsikdo ostal doma pri delu in lahko bi bil bolj zadovoljen kot pa po svetu.

Tudi več varčnosti in preprostosti bi nam ne škodilo; koliko se po nepotrebnem zapravi po veseljah, ki jih je več ko preveč. Koliko pretepov, pobojev in drugih nerodnosti se tam zgodi. Tudi naša obleka bi bila lahko bolj preprosta! Nazaj k preprostosti naših dedov, nazaj k varčevanju, pa bo boljše! Manj zapravljanja pa več sreče v zakonu.

Posebno sedaj ob času predpusta. Fantje, ne glejte na doto, ampak na dekle, ki res to ime zasluži. Dekleta pa tudi poizvedite, kakšen je fant, ki vas snubi. Če je pijanec, preklinjevalec, vedite, da ne bo sreče v zakonu. Srečo pa si želimo vsi. Bog jo daj!

Gorenjec.

Naročnikom!
Zadnji čas je, da poravnate naročnino. - Gre za 2000 Din!

Priporoča se prvi slovenski zaved

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincaroeva 2

PO SVETU

Katoliška cerkev

s Poslanica o družini. Naznaneitejši dogodek minulega tedna je enciklika (poslanica) sv. očeta o družini. V tem pismu kliče papež na slovesen način v spomn sliko krščanske družine, očističene od zmot, katere so jo onečastile. K encikliki se še povrnemo, zakaj dolžnost nas vseh je, da krepimo krščansko družinsko življenje.

s Odločna beseda Vatjkana za slovensko duhovščino. Pod naslovom: »Misioni« prinaša uradni organ Vatjkana daljši članek, v katerem zavrača tašistične napade na slovensko duhovščino na Primorskem, zaradi tega, ker se je misijon v cerkvi sv. Ignacija v Gorici vršil v slovenskem jeziku: »Kakor znano, je bil v Gorici misijon. V stolni cerkvi sta dva kapucina govorila v italijanskem jeziku, v župni cerkvi sv. Ignacija pa so bile pridige v slovenskimi. Nič novega in izrečnega za naše mesece, tako piše »Idea del Popolo« v Gorici, kjer je prebivalstvo vedno govorilo oba jezika. Meščani se niso nad tem nič sploščali, ker kot katoličani dobro vedo, da cerkev, ki želi le dušni blagor, oznanja evangelij vsem brez razlike v jeziku, ki ga verniki najbolje morejo razumeti. Tako so delali apostoli in oznanjevalci božje besede vseh dob. Zato Gorica ni postala manj italijanska. Čisto nasprotno s tem razmišljanjem pa so nekateri listi in organizacije ho ele v slovenskih pridigah videti narodno pogubo in so šli, da protestirajo in prete, — bogve zakaj! Kakor da bi bila Italija v nevarnosti tako so protestirali, se togotili in pretli. Tu je duhovnik našel poslan iz Ljubljane, je pisal »Il Gazzettino« in zatem, kot izjem se ne sme izpačiti v »slovenski nacionalizem«, je besedičil traski »Il Piccolo«. A ti odgovarja goriški sobrat (li ti): »Duhovnik, ki je pridigal pri sv. Ignaciju, je Italijan iz starih pokrajin, in sicer iz Grada pri Mirni, kjer stanuje s svojimi tovariši, ki so kakor on redovniki sv. Vincenca Pavleškega, to je lazaristi in z njimi širi od povernih časov po vseh naših krajih besedo božjo in nič drugega. Tako so ne a ni, da v vseh teh letih ni nikdar oblast smatrala za potrebno da proti njim nastopi. Zato lahko rečejo z evangelijem: Vedno sem javno govoril in na skrivnem nisem nič go držil. Ali se morda misli, da lazaristi razširjajo orjunske nauke? Ne, nasprotno. Ra ne beseda duhovnika bo učinkovala, da bodo kakor v preteklosti, tako tudi v bodočnosti Slovenci dobri in zvesti državljani. Zaključuje se z odlomkom, o katerem naj bi razmišljali tisti, ki so v zadnjem času deruncirali v nekem bozenskem listu in tudi družod delavnost slovenske duhovščine čes, da je protidržavna: Bil bi že čas, da se konča z gonjo proti duhovščini in proti čistiljivemu nadškofu gorškemu in da se preneha s trditvami, kakor da je duhovščina navdahnjena z mišljenjem, ki je nasprotno naši verski zavesti (Popolo di Trieste), — ki jih najdemo v listu, ki se sicer hvali, da verro spoštuje. Duhovščina gorške škofije italijanska in slovenska — si je svesta svojege apostolskega zvanja. A apostolska poslanica ni in nikdar ne more biti pritina-

rodna, zato, ker ni in ne sme biti politično. Vsakemu svoje.« Tako se je služeni vatikanski organ nasproti fašističnemu tisku postavil možato za slovensko duhovščino na Gorškem. Kdaj bodo še drugi storili svojo dolžnost?

Itali a

s Pa se res vsaki teden priglodi kaj skrivnostnega v deželi pomaranč in citron namreč. Gre to pot za dogodek v predmestju Bertoulla pri Turinu v zvezi z dekle Marijo Grosso, ki je že eno leto in pol stregla zakonskemu paru, se pa sele me eca decembra preselila k njim na dom stalno bivat in spat. Če je dekla stopila v kakšno sobo, so se začeli večji predmeti premikati, kakor da plešejo, manjši pa so začeli leteti s pohištva, na katerem so se nabajali in so padali na tla. Zadeva se je izročila v proučevanje profesorja za dušeslove na turinski univerzi Audeninu, ki je obenem tudi strokovnjak za znost o medijih Audenino je po natančni in epritranski preizkavi dognal, da je Marija Grosso izvršen medij in sicer posebej za pojav premikanja in padanja predmetov. Ugotovljeno je bje med drugim sledeče: Predmeti so začeli plesati, se divje prevračati in padati, kadar je dekla sobo zapuščala, kakor da bi jih z nevidnimi nitmi vlekla za seboj. Drugič, kadar se je ustavila sredi jedne sobe, ki se nahaja pod spalno sobo, so začeli okoli nje takoj padati višje nabajajoči se premeti, obenem pa so padali tudi premeti v spalni sobi, ki se nahaja nad edino. Najbolj presenetljivo pa je to, da se predmeti, kadar so padali, niso ubili, naj so bili še tako tenki, kakor na pr. kozarci, krožniki in podobno. Krožniki so na pr. prebali z ene mize na drugo, če so pa padali na tla, so padli tako lahko, kakor na pr. pero, a se niso čisto nič poškodovali. Pa zaradi tega je ljudstvo mislilo, da gre za di hove oziroma za pekenske si e. Premikanje pa se je tudi težko pohištvo. Marija Grosso je enostavno izvrsten medij, nervozna, izredno občutljiva in čustvena. Delovanje njenih žlez je nepravilno, njeno srce pa ima napako, tako da bje 110krat na minuto. Oče in mati in vse sorodstvo, kolikor je znano, pa je popolnoma normalno.

s Razno. V Steverjanu na Gorškem je v noči od 8. na 9. januarja izbruhnil požar v šoli, ki je — po poročilu fašističnega tiska — nastal tako, da je počil peč in se je del pohištva vnel. Uničeni sta dve šolski sobi. Škoda znaša okrog 60 tisoč dinarjev. — V Rakotolah pri Mo'ovemu je umrl 3. januarja v 73 letu istrski duhovnik bivši narodni poslanec g. Luka Kirac. Časten mu spomin!

Nemčija

s V boju za manjšine. Sledečemu zborovanju Društva narodov bo predsedoval angleški zunanji minister Henderson. Najprej je bilo določeno, da bo izvojen za predsednika nemški zunanji minister dr. Curtius. Zamenjava se je izvršila sporazumno pred vsem zato, ker bo na tem zborovanju govor o zatiranju manjšin na Poljskem in bi dr. Curtius rad sočeval pri predmetnih razpravah. Kot predsednik pa bi se ne mogel uspešno udeleževati.

Pevski zbor organistov in pevecodij. Kdor se misli k zboru še prigrasiti, naj to stori nemudoma in naznani a) kateri glas poje, b) kateri zbor vodi. Priglase na Pevsko Zvezo, Miklošičeva cesta 5.

Amerika

s Bela vrana. Najbogatejši mož na svetu 92 letni Američan John Rockefeller hoče ob smrti razdeliti vse svoje premoženje cenjeno na 100 milijard dinarjev, v prid človeštva. Te dni je poslal prijateljem poslanico, kjer javlja svoj sklep, ki se končuje s sledečo prošnjo in zahvalo Bogu: »Gospod, daj mi, da bom pametno uporabil darove, ki si mi jih Ti dal tekom močega življenja. Pomagaj mi, da bom spoznal, da največja sreča obstoja v tem, da delim svojimi soljudmi to, kar si mi Ti mi ostno podaril. Brez pomisleka sem sprejemal iz Tvojih velikodušnih rok vse, kar mi je usoda nudila, zato pa prosim daj, da bom tudi brez pomisleka Tvoj dar razdelil med vse, ki so potrebni. Kakor si Ti, o Bog, bil izvor moje sreče, tako naj bo moje življenje izvor sreče za moje sobrate v Tvojem imenu. Zakaj, ako damo drugim, smo vrnili samo njim in Tebi.«

s Razno. V Steelton Pa je preminula Ivana Krašovec, mati 9 otrok, rodom iz Metlike. — V Pueblo Colo. je umrla 41 letna Ana Zagar iz fare Podzemelj v Beli Krajini. — V Milwaukee, Wis. sta odšla na drugi svet 29 letni Franc Matica ml., rojen v Gornjem gradu v Savinjski dolini in Janez Kos iz Lepe njive pri Mozirju. —

Drobne novice

Volitve v španski parlament bodo baje v času od 1. do 15. marca 1931.

100 milijonov dolarjev je dal za neko novo veliko šolo ameriški bogataš Ford.

1870 kinematografov obratujev Česloslovaški, od teh je 807 sokolekih.

3 milijone m lesa so dali v preteklem letu državni gozdovi v Česloslovaški.

Za 300 milijonov orožja za kitajsko, se je potopilo blizu Colomba s parnikom Tricolorom vred.

Japonska je že prebolela gosnodarsko krizo, je izjavil japonski finančnik Muje.

Špansko vojaško letalstvo so razpustili. Imajo strah pred njim.

Češki finančni minister dr. Engliš je podal ostavko. Ni bila sprejeta.

782 bank je faliralo v Ameriki v letu 1930 in 15 milijard dinarjev je bilo pri tem izgubljenih.

170 delavcev je zasul plaz v Iluigri na Ecuadoru. Vsi izgubljeni.

Voda je udrila v predor blizu Livermoor v Kaliforniji. 23 delavcev mrtvih.

200 roparskih napadov je bilo izvršenih in 30 ljudi umorjenih v par tednih v ameriškem Njujorku.

Američani pravijo, da ne bodo dali italijanskim fašistom posojila.

Proti katoliški duhovščini nastopa vlada v Litvi. Framazoni bi radi to državo razbili.

Dva duhovnika sta bila zopet ustreljena v boljševiški Moskvi.

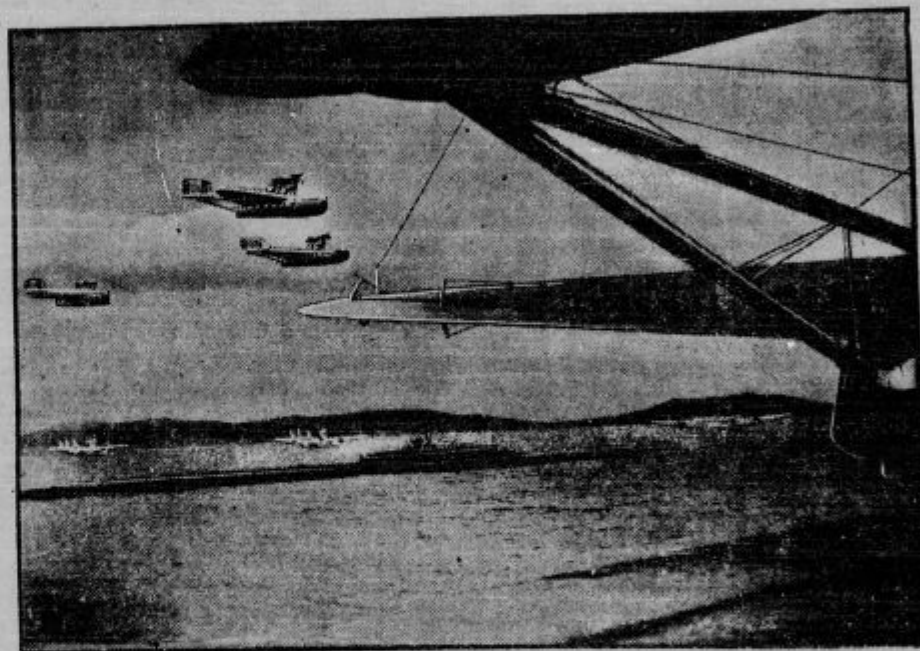

Tit Strmijan iz Vač, raziskovalec starih grobišč. zaveden, delaven in pošten mož je dopolnil 70. leto. Še na mnoga leta!

Franc Tonih. »Mežnarjev Francelj« opravlja pošteno in vestno cerkovniško službo v D. M. v Polju že pol stoletja.

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezo!

Tako je videla italijanska zračna eskadra k prekoceanskemu poletu. Prva originalna slika o startu 14 italijanskih letal, ki so pod vodstvom letalskega ministra Balbota v 17 urah preleteli Atlantski ocean od zapadnoafriške obale do Brazilije.

Naročite »Slovenca« na ogled!
Naslov: Ljubljana, Jugoslo-
vanska tiskarna.

Francoska pilota Doret (levo) in Le Brie, ki sta 5. j. m. startala z letalom »Vezaj«, da pobijeta italijanski svetovni rekord (67 ur 13 minut) v trajnem letu. S seboj imata za 80 ur goriva, to je za 8000 do 10.000 km dolgo progo.

Italijanska vlada je priredila z oddelkom svojih vojnih letal polet v Južno Ameriko. Kakor je že navada, sta tudi ta drzen poskus, ki se je deloma posrečil, morala plačati kap. Boer in por. Barbicini z življenjem.

Ukradli so ju roparji. Slavnega boksarja Carpentiera in njegovo prijateljico Lito Chaplin so nedavno ubili roparji pred gledališčem v New Yorku, ju odpeljali v avtomobilu iz mesta in jima pobrali za 25.000 dolarjev dragocenosti.

KAJ JE NOVEGA

d Rojstnega dne kraljice Marije dne, 9. januarja so se spominjali, čeprav ni proglašen za narodni praznik, po vsej državi, kar je preugledna kraljica in plemenita mati in žena v polni meri zaslužila.

d Og. poverjenike našega lista prav lepo prosimo, da letos prihite z nabiranjem naročnikov in naročnine in da vse še ta mesec pošljejo upravi.

d Dr. Kerašec se je vrnil z oddiha v Beograd.

d G. ban dr. Drago Marušič je preteklo soboto v spremstvu pomočnika g. dr. Otmarja Pirkmajerja službeno obiskal nekatere kraje bivše Štajerske.

d Trboveljski občinski odbor. Razrešeni so: Gašparič Jakob, duh. svet., Ahac Rudolf, predsednik kmečke podružnice, Arnšek Janko, predsednik krojaške zadruge, inž. Burger. Novimenovani pa so: inž. Pesoglio, Cestnik Alojz, Restar Franc, Učeničnik Leopold.

d Strokovni učitelj g. Rudolf Werner, doslej dodeljen prosvetnemu oddelku banke uprave v Ljubljani, je dodeljen v službovanje 1. deš. meštanski šoli.

d Nastarejši v ljubljanski školi bivaajo duhovnik biseromažnik g. Janez Wester v Škofji Loki je pred prazniki nevarno obolel, vendar sedaj že masuje. Naj ga Bog ohrani do skranih mej človeškega življenja.

d Vrhnjski dekan g. Kette, ki je postal žrtev avtobusne nesreče pri Drenovem griču, je še sedaj v Leonišču. Zdravljenje napreduje izredno počasi, zlasti se nerade celijo opekline na glavi in desni roki. Vendar bo njegova trdna narava premagala tudi to resno preizkušnjo. Čez pet tednov ga bodo, lahko upamo, že mogli pozdraviti doma njegovi farani, ki ga sedaj v čbilnem številu posejajo.

d 70 letnico rojstva je obhajal te dni bivši državni čebelarški potovalni učitelj g. Ivan Jurančič pri Sv. Antonu v Slov. goricah. Zaslužnega moža naj Bog ohrani še mnoga leta!

d Petdeset let že mežnari pri Dev. Mar. v Polju g. Franc Tonih. Bog ga živi še mnoga leta!

d 50 let ljubezni do bližnjega. Malokdaj imajo priliko opozoriti na tako redek jubilej, kot ga obhaja sestra iz družbe sv. Vincencija Pavlanskega v Leonišču. Pred 50 leti je vstopila v red sestra Notburga Zupane in delala v njem do danes. Po vstopu v red je bila 6 let v Gradcu, nato 7 let v hiralnici sv. Jožefa in končno polnih 37 let v Leonišču. Doživela je razmah zavoda, ki je iz majhnih početkov postal to, kar je danes. Najprej je bila perica in je prala poleti in še pozimi v Ljubljani. Preselila se je nato v kuhinjo, katero je oskrbovala mnogo let. In še danes pomaga v obednici in kjer le more. V svoji skromnosti ne misli na počitek. Da bi kdo drugi delal tako požrtvovalno in vestno 50 let, bi že zdavnaj prejel zaslužen pohvalo. Pogled na niene trde in zdelane prste priča o njenem delu, in ko se danes sklepajo k molitvi, se človek čudi, da je to še mogoče. Naj Bog poplača njeno ljubezen!

d Štiridesetletnico samostojnega obratovanja je praznoval 7. januarja g. Ivan Rozman, čevljarški mojster v Ljubljani.

d Banski svet dravske banovine se sešane na svoje prvo zasedanje dne 20. januarja ob 10 dopoldne.

d Odstavljena sta od občinske uprave župan Karol Kromar in občinski odbornik g. župnik Karol Škulj iz občine Dolenja vas pri Ribnici, blizu Velikih Lašč.

d Dva moža čela. Ob priliki razrešitve gg. Kromarja in Karla Škulja od truda polne delavnosti zupanstva, oziroma občinskega svetovilstva Dolenje vasi smo se dolžni spomniti njunega koristnega delovanja za prebivalstvo ribniške doline in domače občine pa posebi. Kdo ne ve, krko je g. župnik Škulj skrbel za naše ljudstvo med vojno, koliko je posredoval za vsakega človeka kot narodni poslanec, kaj je storil za naše krotčarje in lončarje? V občini sami pa govore zanj in za bivšega župana Kro-

marja mestovi, ceste, prekrasni novi Občinski dom, spomenik padlim vojakom itd., naj-noveše delo g. župnika pa je prenovitev župne cerkve. To pa je le vse majhen odstotek občerkoristnega narodnega delovanja teh dveh mož — škoda le, da g. župniku Škulju ni bilo dano, da izvrši svoj lepi načrt spomenika kralju Petru Osvoboditelju, ki si ga je zamislil neš bivši narodni poslanec obenem z regulacijo trga, ki naj bi se obdal s parkom. Eodi gg. Škulj in Kromarja za njuno delovanje v blagor kraja na tem mestu iz rečena skromna zahvala ljudstva!

d Narceniki! Opozarjamo Vas, da točno preberete pravilnik, ki smo ga glede naših podpor priobčili v zadnji številki. Ali ste že poravnali naročnino za letčnje leto? Samo oni imajo v slučaju požara stanovanjske hiše pravico do naše podpore, ki so v januarju poravnali naročnino za list za celo leto naprej.

d Požar je nastel v soboto 10. januarja zvečer pri posestniku Jožefu Novaku na Plešah pri Smarju. Uničeni so: kozolec, hlev in pod z lesnice, pa tudi dosti krme. Sreča, da je ležal na strehah sneg. Na pomoč je prihitelo več gasilnih društev iz bližnje in daljne okolice.

d Veliko zhorovanje za elektriko. Vse kaže, da bo veliko delo elektrifikacije naše dežele, ki ga je tako velkopolezno začel bivši oblastni odbor z dr. Natlačencem na

čelu in se je nadaljevalo pod prvim banom ing. Sernecom, prišlo letos že do prvih končnih rezultatov. Daljnovod iz Velenja v Črnuče bo kmalu dovršen. Še meseca januarja, gotovo pa v začetku februarja, se bo začel graditi veliki transformator v Črnučah, ki bo spremenil visoko napetost 60.000 voltov v daljnovodu Velenje-Črnuče na 20.000 voltov. Umevno je, da so interesi elektriko (in kdo ni danes zainteresiran zanj?) postali pozorni. Sedaj bo šlo za to, kdo bo prvi deležen dobrot velikega dela. Bivši državni poslanec g. Strein in komendski župan g. Mejač sta poslala okr. načelnstvu v Kamniku tozadevno vlogo. G. okr. načelnik dr. Ogrin je z ozirom na to sklical na praznik sv. Treh kraljev vse občinske zastope in druge interese iz okolice Domžal, Komende in Vodice na zborovanje v Komendo v tamkajšnji društveni dvorani ob 3 popoldne. Bilo je zastopanih 22 občin z nad 400 močmi, tako da je bila dvorana premajhna in so morali mnogi oditi. Bansko upravo sta zastopala ing. Rueh in ravnatelj ing. Miklavc, ki sta pojasnila v daljših govorih ves tozadevni položaj. Ob zaključku zborovanja se je izvolil odbor (iz vsake prizadete občine po 1 član), ki ga bo bivši poslanec g. Strein sklical, da se zbere potrebni podatki.

d Za cerkev v Hrastniku so dali Ljubljanci v enem tednu 35.000 Din. Vsa čast jim!

d Zrebanje elektrone loterije doma za služkinje se je vršilo 11. januarja v Ljubljani. Nimanje za srečke je bilo zadnje dni toliko da tik pred zrebanjem ni bilo niti ene srečke več na prodaj. Čast marljivim služkinjam in njihovim podpornikom!

d To je pametno! Odbor obrtnega društva Rajhenburg — Senovo je sklenil, da zaradi vesplošne gospodarske krize let. a obrtno društvo ne bo priredilo običajne vinske veselice, bo pa priredilo zbirko prostovoljnih prispevkov ki se potem uporabi za podporo onemoglih ali ponesrečenim obrtnikom. Lep vzgled vsem društvom ne v zadnji vrsti nekaterim gasilskim.

d Kratka seja ljubljanske občinske uprave je bila 8. januarja. Župan g. dr. Puc je podal razna poročila, med njimi je tudi navedel vprašanje ljubljanskega cestnega odbora. Ljubljana zahteva, da tvori sama zase svoj cestni okraj, okolica pa svojega, kar je tudi želja okolice, ker hoče sama upravljati svoje ceste, kljub nižji dokladi in davčni razbremenitvi. V cestnem odboru ima mesto Ljubljana le šest odbornikov in je v znatni manjšini proti večini, ki bo mogla mirno iti preko upravičenih zahtev Ljubljane. Sestava novega cestnega odbora in nova razdelitev cestnih okrajev pomenja za Ljubljano pravo katastrofo. Zato zahteva Ljubljana isto stanje, kakor je bilo pred novim cestnim zakonom. Dalje predlaga mestna občina s tem dopisom, da postane o nekatere važnejše ljubljanske ulice banovinske ceste. Sledila je zaprisega novih občinskih svetnikov in nato pročili finančnega in gradbenega odseka. Končno so se izpopolnili razni odseki z nekaterimi novimi člani.

d V upravni svet Zadržne banke so vstopili po svojih zastopnikih: Mestna hranilnica ljubljanska, Pokojninski zavod za

nameščence v Ljubljani, Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu in Kmetška posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani. Sporazum, ki ga predstavljajo omenjeni zastopniki v novi upravi Zadrugne banke, namči, da bo banka v redu in varno nadaljevala svoje poslovanje. (Opozarjamo občinstvo, da dobro loči med Zadrugno banko, ki je bila ustanova rajn. A. Kristana, in pa med Zadrugno gospodarsko banko, ki je ustanova našega zadrugništva. — Op. ur.)

d »Trgovski dom« so otvorili pretekli teden v Ljubljani. Poslopje je blagoslovil sam knezof dr. Rožman, ki je imel na zbrane predstavnike raznih oblasti tudi sledeč pomembni nagovor: Dom, katerega je sezidala stanovska zaveznost in vzajemnost, je sedaj blagoslovljen in Božjemu varstvu izročen. Dovolite mi, da ob tej svečani priložnosti izrazim željo, da bi ta božji blagoslov, ki je bil sklican na to zgradbo, ostal na tej stavbi in nad vsem, kar se bo v tem domu gojilo in delalo. Vse delo naj služi enemu cilju: občnemu blagostanju naroda, tistemu blagostanju, ki je enako daleč od pretrganega kapitalizma in siromaštva, tistemu blagostanju, za katero je prosil nekdo v sv. pismu, ko je molil: »Gospod, ne daj mi ne bogatstva, ne siromaštva, ampak toliko, kolikor je za moje življenje potrebno!« Iz tega doma bo izhajal tudi novi trgovski rod, prevzetatega duha, stanovske zaveznosti in vzajemnosti, kakor ga je imel rod, ki je ta dom sezidal. Da bo ta novi rod kos bodočim nalogam, ne bo moral biti samo strokovno izobražen, ampak tudi vesten in pošten. To pa bo, ako se mu bo vsidrala zavest osebne odgovornosti pred Bogom, ki je vrhovni sodnik, neizprosno pravičen za nas vse. V zavesti te osebne odgovornosti za vsa naša dejanja temelj za vestnost v poklicu in za poštenost v življenju. Cilj, katerega hočete doseči vsi, ki boste v tem domu delovali in gojili, ta cilj se bo dosegel na tistem temelju vestnosti v poklicu in poštenosti v življenju, ki ljub težkim gospodarskim krizam. To je cilj, katerega imamo vsi pred očmi: srečno in splošno blagostanje naroda. Da se ta naš ideal doseže, naj Bog blagoslovi vse može, ki bodo za to delali, vse naše načrte in vse naše delo! (Odobravanje, živahno ploskanje.)

d Ljudje ne marajo izžrebanih dobitkov. Iz listin je razvidno, da je do danes še nad 39 milijonov dobitkov srbskih tobačnih srečk nedvignjenih. Ravno tako čaka nad 23 milijonov izžrebanih srečk srbskega rdečega križa srečnih lastnikov. Temu je pred vsem vzrok lahkomišelnost ljudi, ki kupijo srečke v prepričanju, da ne bodo nič zadeli in se za žrebanja sploh ne brigajo.

Prosvetna zveza v Ljubljani priredi v letošnjem letu sledeča skupna romanja in potovanja: — 1.) V Sv. deželo in Egipt (od 19. aprila do 11. maja) Stroški bodo znašali približno 10.000 Din. — 2.) Na Spitzbergo in na Švedsko (5.—23. avgusta) Stroški 10.000 Din. — 3.) V Dalmacijo in na Grško (2.—16. julija). Stane 3600 Din. — 4.) V

Civilni geometer

JOSIP SIRK

se je preselil na

Miklošičevo cesto 14/I.

Varujte se pljučnega katarja

Če opazite, da Vaša pljuča niso v redu, si namažite prsa s SLOAN LINIMENTOM. Vžiranje je nepotrebno, ker prodira sam v kožo in do obolelega mesta ter mu dovaja sveže krvi preganjajoč bolečine in neprijetnosti. Po težkem dnevnem delu, ali če ste se mudili zunaj, ali če se slabo počutite, je SLOAN izvrstno pomirjačo sredstvo za boleče mišice in otrple ude.

Uporabljajte SLOAN zoper revmatizem, išias, bolečine v križu, v ledjih, zvinjenju ter kontuziji in zoper vsakovrstna mišična obolenja.

Dobl se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH

SLOAN-ov LINIMENT
preganja bolečine.

Francijo, Lurd, Pariz itd. (6.—18. julija). Cena 3800 Din. — 5.) Na Koroško (16. in 17. maja) — 400 Din. — 6.) Na Plitvice (o Binkošti) — 500 Din. — Vsa pojasnila, nasvete in načrte nudi Prosvetna zveza v Ljubljani.

d 13 samoumorov je bilo v Mariboru v letu 1930. Štirje nesrečneži so se ustrelili, štirje obesili, štirje zastrupili, eden pa je skočil v Dravo.

d Še eden socijalnočuteči gospodar. G. Olup, znani ljubljanski trgovec in tovarnar je rekel oni dan svojim delavkam: »Podjetje je uspevalo, največ po vaši zaslugi; ker ste pridno in pošteno delale, nastal je celo mali dobiček, ki ga bom sedaj razdelil med vas«. In g. Olup je dal vsaki delavki po 400 Din, prikojevalkama po 800 in 1200 Din in tudi učenki 100 Din nagrade. Poglavje o socijalno čutečih se bo nadaljevalo.

d Nova župnija se je ustanovila začetkom tega leta v Zagrebu in sicer za zahodni del. Šteje 15.000 duš. Doslej je ta del Zagreba pripadal župniji sv. Blaža, ki šteje nad 60.000 župljanov.

d Nadškof dr. Bauer ob koncu l. 1930. Po starem običaju je imel na Silvestrovo tudi zagrebški nadškof nagovor na duhovščino, ki mu je prišla čestitat novo leto. Nadškof dr. Bauer je po poročilu »Christ. Volkszeitung« z dne 8. januarja povedal tudi sledeče: »Sovražniki Kristusa in katoliške cerkve so radi izbornu uspelega evharističnega kongresa v Zagrebu skoro pobesneli. V svoji brezprimerni kritiki so izkrivljali resnico, so grdo napadali svetega očeta, škofo in katoliško cerkev pod plaščem: varstva Jugoslavije, ki da ji preti od katoliške cerkve nevarnost. Mi pa lahko zatrdimo, v globokem prepričanju, da vse, kar dviga versko čuvstvo, je tudi v resnično srečo države.

d Naši v Srbiji. Pišejo nam: Naša katoliška župnija na Cuharici pri Belgradu lepo napreduje. V preteklem letu izkazuje 56 krstov. Od novorojencev je 33 moškega in 23 ženskega spola, 9 je nezakonsko rojenih. Porok je bilo 32. Od teh je bilo 20 katoliških, 12 mešanih parov. Umrlo je 7 oseb. — Božič smo praznovali zelo slovesno. V naši župni cerkvi se je vršila polnočnica, na sveti dan pa še dve sv. maši. Radi velikega pomankanja katoliških duhovnikov so imeli

okoljski kraji božično službo božjo še v naslednjih dneh, tako v petek, Ripanj v soboto, Obrenovac in Zatrežje v nedeljo. Razmere so v naših krajih zelo žalostne. Boda povsod: moralno še mnogo večja ko materialna. Posebno žalostno sliko nudi Ripanj, kjer kolpejo dobro uro od postaje nov predor za jadransko železnico. Zarek luči je v to temo zasijal baš zadnje dni pred Novim letom, ko se je neka delavska družina po dolgih zablodah zatekla v naročje katol. Cerkve. Mož, ki je že več let priklenjen na bolniško posteljo, se je dal spovedati in obhajati in se slednjič katoliško poročil s svojo ženo. Bog daj še mnogo take žetve!

d Zunanji minister dr. Marinković se je odpeljal v Zenevo, da tam še pred zasedanjem Društva narodov uredi kar treba.

d S svojega položaja je bil te dni odstavljen načelnik prosvetnega ministrstva za splošni pouk g. Dragoslav Ilić v Belgradu.

d Sedanja železniška ravnanjstva se bodo preselila v Belgrad. Tako poroča novsadski »Deutsches Volksblatt«.

Bani savske, moravske in zetske banovine so bili zamenjani.

Imenovani so bili tudi štirje novi podbani. Na mesto savskega bana dr. Josipa Silovića je bil imenovan dr. Ivan Perović, doslej prvi pomočnik notranjega ministra. Za bana zetske banovine pride dr. Uroš Krulj, za bana moravske banovine pa Jeremija Živanović.

d Razstavo starih pravoslavnih ikon (Marijinih podob) so otvorili v Belgradu.

d Japonski princ Takamatsu in princezinja Kikuko sta obiskala oni dan Belgrad. Na sprejedu po starem Belgradu je japonska princezinja izgubila verižico vredno nad pol milijona dinarjev. Raznašalec nekega belgrajskega lista g. Grdjan je dragoceno verižico našel in jo takoj oddal policiji, ta pa princezinji. Grdjan je prejel od princezinje v dar zlato cigaretno dozo.

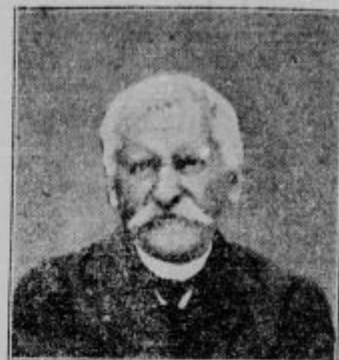
d Kam se izvažajo naši pridelki. Na Češkoslovaško gredo zlasti: svinjska mast, pšenična moka, slive, jabolka, hruške, orehi, lešniki, jajca, perutnina vobče, gabrovi, topolovi, bukovni in hrastovi, jesenovi in drugi lesni izdelki, izdelki iz železa in jekla, orodje, jajca mravelj, sadne pečke, žir itd. V Švico: pohištvo, lesena oprava, jesen za smuči, ekstrakt hrasta, življenjske po-

Zlata poroka krmelca in Elizabete Strukej iz zadetih živih otrok. Vse sta spravila v krunu. Oba vrsta pri Sv. Trojici nad Cerknico. Zelonca imata sta še čvrsta. Naj dečkulu še demanino poroko!

Slovenci iz premogokopnega kraja Aurat sur Allier (Oza) ob priliki obiska slovenskega izseljeniškega duhovnika g. Ant. Hafnerja.

† Ivan Novak, trgovec in poštar v Delah pri Ljubljani, ki je nedavno umrl.

Nevarno opravilo. V mestu Sao Paulo imajo zavod, kjer učenjaki studirajo življenje in strupe kač, ki žive v Južni Ameriki. Tole mož se je s svojimi nevarnimi varovankami de-loba spoprijaznil.

Za 15.000 Din

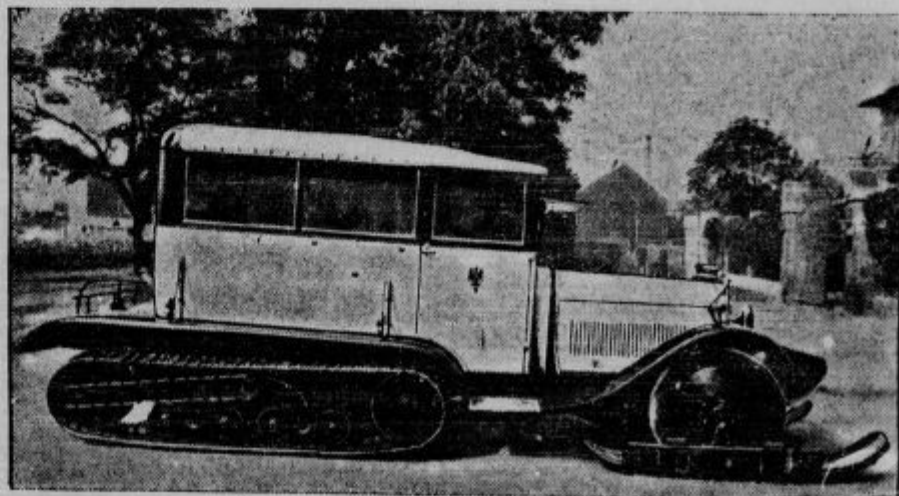
je zavarovan od 1. januarja 1931 dalje

VSAK »SLOVENCEV« NAROČNIK

za slučaj smrti vsled nezgode, ako ima naročnino na vsakdanjega »SLOVENCA« plačano redno vsaj za en mesec naprej.

POSLUŽITE SE TE KRASNE PRILIKE VSI, ki še niste naročeni na vsakdanjega »Slovenca«. Pišite dopisnico na upravo v Ljubljano in poslali Vam bodo nekaj številčk brezplačno na ogled.

Kmetska zveza zastopa koristi kmetskega stanu!

Kako se avtomobil izogne velikemu snegu.

trebščine, fižol, slive, orehi itd. na Poljsko, v Italijo, Romunijo in Francijo: zlasti življenjske potrebščine, posebno pa vsi mesni izdelki. V Bolgarijo: soda in bakreni vitriol.

Vsak »Slovenčev« naročnik dobi podpore 15.000 Din za slučaj smrti vsled nezgode. Pravico do te zavarovalnine pa imajo samo dediči onih naročnikov, ki so bili redni naročniki vsakdanjega »Slovenca« in so imeli plačano naročnino vedno vsaj za en mesec naprej. Novi naročniki na »Slovenca« se prijavijo lahko z vsakim dnem. Zadošča samo dopisnica na upravo »Slovenca« v Ljubljani.

d Domači hranilniki. V »Domoljubu« smo že opozorili, kako pripravno sredstvo za malo varčevanje so domači hranilniki. Kder se navadi v malem varčevati, bo kdaj znal gospodariti z večjimi vsotami. Pomovno torej opozarjamo, da se dobe taki domači hranilniki, kovinski, v priročni in lepi izdelavi pri vseh naših posojilnicah. Vprašajte torej po takem hranilniku pri posojilnici v vašem kraju. Tam tudi zveste ceno in dobite potrebna navodila. Če bi posojilnica ne imela nobenega hranilnika doma, ga bo brž naročila pri Zadrugi zvezi. Zlasti opozarjamo starše in gospodarje, naj na ta način nauče otroke, posle, mlade fantje in dekleta na varčevanje.

d Veliko pristanisce za aeroplane bodo zgradili še tekom zime na Sušaku. Zrakoplovni promet med Prago, Zagrebom in Sušakom bo menda že 1. aprila odprt.

d Kot oreh debela toča je padala prav čvrsto te dni v okolici Mostara. Škode ni povzročila.

d Na novo hoče urediti kopališče Slatina pri Banjaluki.

d Dva in pol milijona vinskih trt so našli v okraju Križevci. Ker je treba plačati za vsako trto v navedenem kraju 15 p. bancovinske davščine, so prinesle te trte banovini 375.000 Din dohodkov.

d Zadržno tovarno kruha hoče zgraditi v Belgradu zveza nabavnih zadrug državnih uradnikov. Meke bi dobivali iz dveh svojih lastnih mlinov.

d Ovčereja in kozjereja naše države. V letu 1929. je bilo po bancovinah Jugoslavije sledeče število ovac oziroma koz: v vardarski banovini 1.836.400 in 632.332, v meravski 1.401.700 in 208.500, v zetski 1.124.800 in 407.080, v primorski 1.034.900 in 227.800, v dunavski 741.500 in 25.600, v drinski 633.000 in 120.900, v vrbaski 549.089 in 111.062, v savski 361.386 in 58.370, v dravski 41.099 in 11.479. Vsega v Jugoslaviji okrog 7.724.000 ovac in 1.803.000 koz. Letno nam dajo ovce okrog 15 milijonov kilogramov neočiščene volne, keze pa 1½ milijona kozje dlake. Najboljši kupec za naše ovčje in kozje keze je Italija.

d Veliko železnic hočejo zgraditi Čehi v bližini Sarajeva.

d Konkurs v Jugoslaviji je bilo v preteklem letu 608 prot 1063 v letu 1929.

d Dela za avtomatično telefonsko centralo v Belgradu se bodo pričela v kratkem in bodo dokončana do leta 1932. Centrala bo štela 10.000 telefonskih števk z možnostjo povišanja na 15.000.

d V Cerkljah pri Kranju se bo vršil od 22. januarja do 28. februarja šesttedenski

kmetijski tečaj, in sicer vsak četrtek in sobota od 8. do 12. ure v sobi III. razreda osnovne šole. Pouk se prične 22. t. m. ob 8. uri zjutraj. Nudi se lepa prilika za nazoren pouk iz vseh za kmeta važnih strok. Zato bi bilo škoda, zamuditi priliko.

d »Domoljubove« podpore. Ker naš tozadevni razpis v 1. številki »Domoljuba« nekateri napačno tolmačijo, opozarjamo tem potom vnovi na drugi odstavek »Pravilnik«, kjer je jasno in določno povedano, da ima pravico do podpore v znesku 2000 Din samo oni »Domoljubov« naročnik, ki je v mesecu januarju poravnal naročnino za celo leto naprej. — V lastno korist naj torej vsak »Domoljubov« naročnik vsaj do 31. januarja plača celoletno naročnino po pošti ali pa pri svojem poverjeniku. Pri plačilih po pošti je merodajen datum pošnega pečata.

d V hirišnici sv. Jožefa je umrl gosp. Josip Hübscher, strojni stavec v Ljubljani. Naj v miru počival!

d V Ljubljani je odšla na drugi svet gospa Ivana Mahkota, 85 letna mati učiteljev Antona in Karla.

d V Ljubljani je umrl dober katoliški mož g. Matija Perhne. Naj spava v Bogu!

d V Novem mestu je preminul 23letni vseučilišnik Vovk Ljube. Blag mu spomin!

d Nenavadna smrt 80letne ženske. Dolgo je ni bilo iz sobice. So opazili, da prihaja iz sobe dim. Ko so v sobo udrili, so našli 80letno Marijo Špitovo v Mariboru mrtvo. Smrt je nastopila radi zadušenja. Na stropu se je namreč vnelo tramovje, pa tudi stene so gorele. Gasilci so odstranili nevarnost večjega požara.

d S strehe je padel kleparski mojster Josip Seriane iz Maribora. Je bil na mestu mrtev.

d Cenjenim »Domoljubovim« poverjenikom je za njihov trud tudi za leto 1931. zagotovljen enak odstotek ali nameček, kot vsa dočedenja leta. Nameček se na željo lahko poračuna v gotovini ali pa s primernim številom izvodov »Domoljuba«.

d Eden, ki zasluži odlikovanje. Vevška papirnica gradi žično železnico ter grede dela proti koncu. Delavci so imeli te dni še napeti debelo pleteno žico čez Ljubljano, ki je po zadnjem deževju zelo narasla. Delavcem, ki so sedeli v čolnu, se je žica nekam zapletla, tako da se jim je prevrnil čoln in so delavci padli v valovje. Med tem, ko se je delavec Ambroz Rudolf s plavanjem rešil in zavžil mnogo strahu, je delavec Toni Vinkota udaril rob čolna na glavo in ga je odneslo valovje. Na vpitje so prihiteli ljudje, med njimi znani pogumni reševalci tovarniški mojster gosp. Henrik Ocvirk, ki si je v največji naglici poiskal dolgo vrv ter si jo ovil okrog pasu in skočil v narasle valove, kjer ga je ovrnila gosta megla nad vodo. V zadnjih trenutkih in z naporom vseh sil je prijel ponesrečenca ter ga s pomočjo na bregu stoečih ljudi, ki so vlekli vrv, kakih 200 metrov od kraja nesreče privlekel na breg, kjer se je tudi reševalec zgrudil. Toni Vinkota so, ker je bil še nezavesten, prepeljali nato v ljubljansko bolnišnico. Naše največje občudovanje zasluži reševalec g. Ocvirk, ki je tvegal svoje življenje, da reši tovariša. Priponimo, da je že osem oseb rešil sigurne

smrti, med temi pred letom nekega orožnika in neko deklico, ki sta bila globoko na dnu vode. Reševalec zasluži s tem činom posebno odlikovanje za svojo hrabrost.

d Pogreša se. Cenjeni bralci »Domoljuba« se uljudno naprošajo, da bi sporočili, kje se nahaja moj brat Franc Korošec, rojen 1. 1876. v Rakitni. Pogrešam ga že od avgusta 1930. Ako bi kdo vedel za njega, naj takoj sporoči na spodnji naslov. Stroški se povrnejo. — Jozefa Sušteršič, Rakitna 77, p. Ecorovica.

d Ker je bilo razsireljivo v peči. V hišo g. Maliha, po domače Zgornjega Anderca, v Olševku pri Kranju so pred nekaj dnevi napeljavali elektriko. Monterji bi imeli čez noč prenočiti v hiši. Ker pa je mraz, so jim domači hoteli zakuriti sobo v prvem nadstropju. V sobi stoji visoka peč, ki pa ni bila kurjena že najmanj 18 let, po vojski sploh nikdar ne. Peč je šla kuriti domača hčerka Francka. Ko je ravno dobro podkurila in je še nalagala na ogenj, je v peči nekaj počilo. Pok je bil precej močan, tako da je zgoraj vrglo pokrov s peči. Francka se je ustrašila poka in spadal hitro zaprla vrata pri peči. V tistem hipu je počilo drugič. Eksplozija pa je sedaj bila tako silna, da je peč raznesla na drobne kosce in jo zdrobilo v prah. Deklico je vrglo daleč proč; pri padcu se je potoklo več glave. Tudi osmodilo jo je po obrazu, vendar poškodba ni nevarna. Sodijo, da je najbrže kdo izmed vojakov, ki so med vojno bili nastanjeni v hiši, pustil v peči dve ročni granati ali kako drugo razstreljivo. Francka naj hvali Boga, da je ušla smrti.

d Lobanjo si je presekala v dolžini 10 cm, ko se je zadel z glavo ob tram kozele 13letni Pigmot Stanko iz Vel. Loke. So ga prepeljali v bolnišnico.

d Volčja nadloga. Kmet Srednje Vasič iz vasi Cibutkova blizu Lazarevca v Srbiji je na polju kopal jarek. Naenkrat je opazil, da se mu bliža 5 volkov. Pustil je lopato in kramp ter splezal na drevo. Volkovi so šli do bližnjega bajerja, kjer pa ni bilo vode ter se skrili med trnje. Vasič je planil z drevesa ter bežal v vas k županu. Ta je obvestil orožnike, ki so organizirali pogon. Deset kmetov brez pušk je gonilo volkove, 7 pa jih je bilo oboroženih. V pol ure so postrelili vseh 5 volkov.

Pri motenju prebave, bolečinah v želodcu, gorečici, slabosti, glavobolu, migljanju pred očmi, razdraženosti živcev, pomanjkanju spanja, slabem počutju, nerazpoloženosti za delo povzroči naravna »Fraz-Josef« grenčica odprtje telesa in poživl kroženje krvi. Poizkusi na vseučiliških klinikah so dognali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodnem katarju po zavživanju »Fraz-Josefa« vode zopet dobili slast do jedi v razmerno kratki dobi. — »Fraz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ljudska samopomoč v Mariboru
Vsega predelavala d. ravnice balovine, da je v ta-
nizka z novim letom 1931 čisto skopno z od-
delka A/III, B/III, C/III, D/III, v kateri se »Fraz-
Josef« zadel osebe od 51. do 90. leta, t. d. da
je samo v omenjenem številu »Fraz-Josef« torej
nemomna tozadevna pristopna iz »Fraz-Josef«.

Osemletni Stanko: »Teta, gospod Pam-
bič te bo vzela, ampak še e pozneje.«

Teta: »Kaj pa ti pri eš na to?«

Stanko: »Slišal sem ga ko je rekel, da
bi bila ti zadnja ki bi jo vzela.«

General pl. Bomhard, edini bivši nemški cesar-nik, ki je prisostvoval proglasitvi nemškega cesarstva v zrealni dvorani versailleskega gradu dne 18. jan. 1871. Bomhard je sedaj star 90 let in se popolnoma čl.

Konec »Letečega skota«. Najhitrejši ekspres na svetu — Leteči skot — je pri Carlisle na Angleskem ponesrečil, ker se je iztiril. 8 ljudi je bilo ubitih, nad 50 ranjenih.

Današnji čas.

»Dva dinarja hočeš imeti, da si kupiš bonbonov?« je dejal stric Mirkotu. »Ali nisi že malo prevelik za to?«

Mirko: »Saj res. Pa mi daj pet dinarjev, da si kupim cigaret.«

V vsako hišo Domoliuba!

Kaznilniški kurat: »Zakaj ste zopet tu Zadravec?«

Jetnik: »Radi svojega prepričanja.«

Kurat: »Neumnost. Povejte tako, kakor je.«

Jetnik: »I res, bil sem prepričan, da je policaj že šel mimo.«

»Nekatere ljudi žeja po slavi, druge po denarju, zopet druge po ljubezni.«

»Jaz pa poznam neko stvar, po kateri žeja vsakogar.«

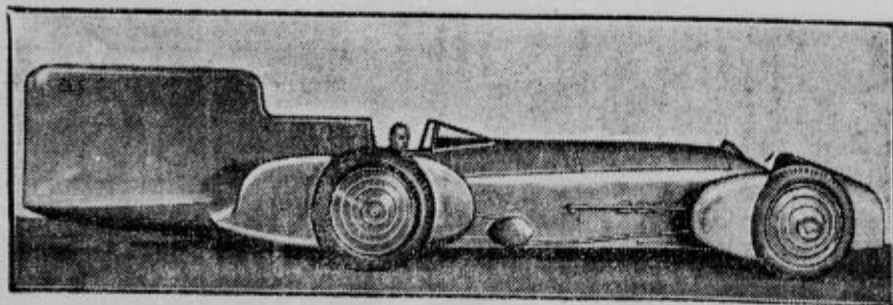
»No, kaj?«

Po »arenku«.

Kakšna pesem pa naj bo? Ali poje vaša žena visoko ali nizko?

»Sosedje pravijo da nizko.«

Cerkev so prepeljali drugam, Seveda v Ameriki. Slika nam kaže priprave za prevoz cerkve na nove temelje. Je šlo vse po sreči.

»Sinja ptica II«, avtomobil 1400 HP, s katerim hoče kapitan Malcolm Campbell potolči sedanji svetovni brzinski rekord. Doseči upa 386 km na uro. Če le ne bo rekorda plačal z glavol

Nemški finančni minister dr. Dietrich, ki namerava rešiti vprašanje brezposelnosti na ta način, da bo država prispevala k plači vsakega zaposlenega delavca in uslužbenca ter tako znižala proizvodne stroške

Izrebane srečke loterije Doma služkinj

Glavni dobitki:

Dobitek za 7000 Din št. 15.015; dva dobitka po 3000 Din št. 14.804, 3884; en dobitak za 2000 Din št. 15.637; dva dobitka po 1000 Din št. 1053, 3675; dva dobitka po 300 Din št. 5395, 14.631; dva dobitka po 200 Din št. 6870, 11.831; 15 dobitkov po 100 Din št. 163, 794, 1947, 2081, 2429, 2434, 3101, 3729, 6708, 11.564, 11.808, 13.950, 18.087, 18.256 in 19.005.

Dobitki po 50 Din:

Stev.: 174 215 291 483 508 528 604 718
921 944 964 971 1004 1118 1564 1771 1772
2033 2330 2453 2460 2522 2622 2676 2948
2996 3039 3148 3399 3600 3602 3771 3739
4388 4506 4625 4645 4676 4868 4908 4920
5362 5527 5700 5811 5821 5828 5941 5953
5998 6080 6538 6730 6775 6809 7027 7035
7094 7185 7391 7572 7681 7697 7908 7909
7910 8029 8033 8227 8267 8455 8472 8831
9077 9224 9348 9454 9465 9796 10.022 10.083
10.083 10.222 10.411 10.492 10.716 10.726
10.804 10.822 10.872 11.050 11.082 11.129
11.133 11.152 11.165 11.183 11.237 11.310
11.423 11.427 11.509 11.707 11.795 11.816
11.941 11.988 13.004 13.616 13.777 13.897
13.911 14.066 14.189 14.427 14.476 14.449
14.583 14.638 14.649 14.776 14.787 15.019
15.068 15.219 15.813 15.913 16.153 16.225
16.302 16.432 16.480 16.511 16.789 16.871
17.067 17.081 17.112 17.273 17.341 17.417
17.644 17.753 17.798 17.906 18.013 18.062
18.098 18.371 18.580 18.592 18.746 19.128 19.161
19.243 19.340 19.378 19.474 19.483 19.507

Dobitki se bodo delili od 19. januarja do 19. februarja, in sicer pri zadrugi Služkinjski dom, Semenška ulica 2. Po 19. februarju dobitki zapadejo Domu. — Ob zaključku loterije izrekamo vsem odjemalcem kakor tudi razprodajalcem našo najiskrenejšo zahvalo. — Loterijski odbor.

Radio.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Dnevne vesti, 13.00 Čas, plošče, borza, 17.30 Popoldanski koncert, 22.00 Poročila in časovna napoved.

Cetrtek, 15. januarja: 17.30 Otročka ura, 18.00 Plošče, 18.30 Gimnastične vaje, 19.00 Srbohrvaščina, 19.30 Ploščica posvetovalnica pri nas, 21.00 Prenos iz ljubljanske opere »Werther«. — Petek, 16. januarja: 18.30 Zavestno gledanje in opazovanje zemlje, 19.00 Franboščina, 19.30 Gospodinska ura, 20.00 Šah, 20.30 Il. Bethownov večer: Uvodno besedo govori dr. Josip Mantuani, nato Radio orkester. — Sobota, 17. januarja: 18.00 V dolini gadov, 18.30 Radio orkester, 19.30 Angleščina, 20.00 Prenos iz Beograda. — Nedela, 18. januarja: 8.00 Kmetijska ura, 9.30 Prenos cerkvene glasbe, 10.00 Versko predavanje, 10.30 Pregled evropskega gospodarskega trga, 11.00 Radio orkester, 15.00 Kmetijska žena, 15.30 Plošče, 16.00 Humoriistično štivo, 16.30 Radio orkester, 20.00 Prenos iz Prage (Peeibowen: IX. simfonija), 22.15 Hawaii-azz. — Ponedeljek, 19. januarja: 18.30 Italijščina, 19.00 Poljsčina, 19.30 Zdravstvena ura, 20.00 O sokolskem delu, 20.30 Operni večer, poje G. Pavel Grta, baritonist kr. opere, 21.00 Radio orkester. — Torek, 20. januarja: 18.30 O teži naše zemlje, 19.00 Madinska ura (Mladi elektriki), 19.30 Nemščina, 20.00 Fr. Lipah: Glavni dobitki, veselica (lani nar. gled.), 22.15 Hawaii-azz. — Sreča, 21. januarja: 18.30 Razvoj železobetonskih stavb od Moniera do danes, 19.00 Rusščina, 19.30 Literarna ura, 20.00 Slovenska narodna pesem in njen slog, 20.30 Radio orkester.

PO DOMOVINI

Iz Francije.

(Auzat-sur-Allier-Oza)

Prvikrat se oglašamo slovenski rudarji iz tega javnosti dosegljivo popolnoma nepoznanega kraja v srednji Franciji, kjer nas živi 227 delavcev, samcev in oženjenih, katerih nekateri so poklicali za seboj tudi žene iz domovine. Pomešani smo med vsakojake narodnosti, največ med Italijane. Precej je tudi Poljakov. Nismo še dolgo tu. Največ kolonizirani leta. Težko pogrešujemo domovino. Bivamo med samimi tridimi Franciji, ki se z njimi ne moremo nič pomeniti, kar nam težko hodi pri delu v jami in pri nakupovanju življenjskih potrebščin. Otroci obiskujejo šolo, ki je tudi samo francuska, kjer se le počasi seznanjajo z jezikom, in kjer ne dobe nobenega verouka, tako da bodo zrastle brez vsake verske vzgoje. Domači župnik poučuje zicer izven šole verouk, ki mu pa naši otroci radi neznanja jezika ne morejo slediti. Delo v jami aicer ni preveč težko in tudi ne nevarno, pač pa bolj slabo plačano, tako, da težko shajamo, posebno v sedanjih krizi, ko delamo samo po širi dni v tednu in jedva toliko zaslužimo, da se skromno prehranimo. V koloniji stoji lična cerkev sv. Barbare, ki je pa ob nedeljah in praznikih pri božji službi skoro popolnoma prazna. Le na praznik sv. Barbare je bila polna, ko nas je obiskal iz 680 km oddaljeneg Merlebacha izseljeniški duhovnik Anton Hafner. Radi otrok in prav tako radi odraslih bi bilo nujno potrebno, da bi bival tu v bližini kak slovenski duhovnik, ki nas bi vsaj včasih obiskal in nam pomagal, da ne pčdivamo popolnoma, ko smo tako sami sebi prepušteni. Prilagamo sliko skupine naših ljudi ob priliki imenovanega obiska.

Skrbi za napredek!

(Lučine nad Škofjo Loko.)

Lansko leto je bilo v naši fari rojenih 24, med temi 2 nezakonska, umrlo jih je 8. Odklicanih je bilo 7 parov, poročeni pa trije. Obhajil je bilo nekaj manj kot 4000. — Naše Kat. prosvetno društvo pa menda spi spanje pravičnega. Čitamo že še nekaj, saj v knjižnici je lepo število knjig. Da bi pa priredili kako predstavo, to je pa na mrtvi točki. Res še nimamo dvorane, pa bi jo že lahko imeli, ako bi nam bilo nekoliko več za izobrazbo. Vzemimo si za zgled druge fars. — Nekci domači oči fantje mislijo, da niso fantje, če ne kvantajo in ne kadijo, a pravi ta in oni: »Če kadim, sem bolj moški, pa dekleta me imajo rajši.« Ni res. Bolj moško se boš postavil, če ne boš kadil in tudi dekleta te bodo rajši imela, ker si bodo mislila: »Ta pa štedi.« Namesto za nepotrebnosti stvari žrtvujemo raje za dober časopis in pošteno knjigo in pa pobirajmo prispevke in si zgradimo društveni dom! Izobrazimo se sami, da bomo mogli med svet in da ne bodo za nami tuji kazali, češ, ali ga vidiš, kako je zabij. Po naših hišah je dosti starih knjig, katere največkrat romajo v peč. Ne sežigajte jih, pač pa podarite našemu društvu! Torej zganimo se, fantje in dekleta, čas je, da od spanja vstanemo in začnemo hoditi po poti prosvete!

Smrtna kosa.

(Lipnica pri Kamni gorici.)

Pri nas je umrla te dni Franca Podobnik, šivilja, stara 26 let. Bila je tiho in ponižno dekle. Pri svojem delu je bila zelo previdna in je delala, kolikor ji je bilo mogoče po zmerni ceni. Ljudje so jo visoko cenili šla je zdrava spat, naslednji dan pa ni več vstala. Kličemo ji: Veseli se pri Bogu in ne pozabi na! Preostali naša globoko sožalje! — Dekleta.

Jubilej prosvetnega delava.

(Devica Marija v Polju.)

Te dni je praznoval v krogu svojih domačih uradnik tobočne tovarne G. Anton Lajevce 50 letnico svojega rojstva. Dolžnost nas veže, da se spomnimo moža, ki obhaja ob enem tudi 30 letnico dela na prosvetnem polju pri nas. Vso to dolgo dobo je pevec v cerkvi in v prosvetnem društvu, ves čas odbojnik vseh naših društev. Bil je ustanovnik in skora vses čas predsednik mladinske organizacije. Delavstvo ga tudi šteje za svojega dobrega prijatelja, saj je ravno on po vojni organiziral člane v strokovni organizaciji ter bil njen predsednik. Za prosveto in izobrazbo je skrbel s časopisjem ter je več

let po svojih otrocih kolportiral zlasti »Slovenca« in »Domoljuba«. Razume se, da je naročnik veliko naših časopisov in knjig, kar kaže njegova knjižnica. Občina ima že deset let svojega delavnega odbornika in člana v raznih odsekih. Mnogi so klonili ali prepustili delo mlajšim močem. Naš jubilar pa je vztrajal in delo podvojil. Dasi miren in obziren vzroji le, kadar kdo napade naše najdražje svetinje. Kdor ga pozna in sodi, bo priznal, da ne samo na prosvetnem, tudi na gospodarskem javnem delu zadnjih 20 let, je sad tudi njegovega velikega dela. Zato čast, komur čast! Zena Marija mu je verna družica v življenju. Veran in praktični katoličan je svojih 3 otrok vzgojil strogo v tem duhu. Med vojno v galskih Karpatih je bil plemenito v stalnem stiku z rajnim dr. Krekom.

Za izobrazbo.

(Smlednik.)

Podružnica Sadržarskega in vrtnarskega društva priredi v nedeljo 18. t. m. po prvi sv. maši v šoli sadjarsko predavanje. Predava prof. J. Verbič. Dolžnost vseh članov je, da se predavanja udeležijo. Vabljeni so pa tudi nečlani. Na dnevnem redu bo tudi razgovor o združitvi kmetijsko-strokovnih listov. — Popoldne istega dne bo pa v Društvenem domu božičnica z nastopom mladinskega zbora in z igro »Sirota Jerica«. Starši in prijatelji mladine, pridite!

Novice.

(Žažar pri Vrhniki.)

Se od nas naj bo enkrat par novic! — Lepo novo šolo imamo, po zaslugi gosp. vrhniškega župana dr. Marolta in občanov. — Naše cerkev in pokopališče smo lično preuredili. — Soseska si je nakupila nekaj sveta. — V decembru smo ustanovili gasilno društvo. Je bilo potrebno! Treba bo nabaviti še orodje, ki veliko stane. Podpirajte društvo, ki je vsem v korist. — V preteklem letu jih je pri nas umrlo sedem. — »Domoljubov« imamo čez dvajset. — Vaški rojak.

Poštenjaku v spomin!

(Dole pri Litiji.)

V nedeljo zjutraj 4. januarja je se pred prvo službo božjo žalostno klenkal mali zvon. Gosp. Ivan Nevek, posestnik, trgovec, gostilničar in poštar je umrl v starosti 70 let. V soboto se je se zdrav vlekel. Da se bo samo pol ure boril s smrtno ni nihče mislil. Njegov duh je bil trgovski. Dole za zagledal, ko je bila tam še majhna trgovska filijalka. Kupil jo je in jo polagoma preuredil in povečal, da je odgovarjala vsem našim potrebam. Imel je tudi gostilno, a v njej ni trpel razgrajev. Kolikokrat je prišel sam v gostilno in molil, ko je zvonilo opoldne in zvečer. — Njegova zasluga je bila, da smo dobivali kljub veliki oddaljenosti vsak dan pošto skozi 40 let, razen par let med vojno. Bil je 40 let občinski odbornik, velikokrat župan, mnogokrat šolski predsednik. Tudi pri čestnem odboru niso bili brez njega. Za novo cesto od vasi Brezovo proti Dolim se je prav posebno trudil. — Za svojo osebo je bil pošten, mož globoko veren in tudi na zunan dober katoličan. Svojim otrokom je preskrbel izobrazbo, ali jim drugod preskrbel kruh. Vcepil jim je globoko vero, kakor je bil sam dober. Ruzširjal je katoliške časopise. Vsekozi je bil tudi naročnik in propagator »Domoljuba«. — Bil je daleč okoli znan in priljubljen. Ceprav ni sedel na ministrskem stolčku, vendar je s svojo poštenostjo obilo dobrega storil. K večjemu poštku smo ga položili na Sv. Treh kraljev dopoldne. Bog mu bodi milostljiv plačnik. Počivaj v miru poštenjak!

Smrtna kosa.

(Ponikve pri Dobropoljah.)

Dne 12. decembra l. l. je umrl v 48. letu starosti Janez Somrak. Zapuščena žena in tri nepreskrbljene otroke. — Letos, 5. januarja pa je v ljubljanski bolnišnici umrl znan strojak, 47letni Srečko Vidmar. Zapuščena žena in pet nepreskrbljenih in nedoraslih otrok. Oba sta bila aglana člana našega mladega gasilnega društva. — Smrt je imela lansko leto in že letos bogato žetev. Lansko leto so umrli 84 let stari »Glačeve oče«, Janez Bambič, oče gosp. župnika Bambiča na Polci. — Dne 1. decembra pa je v ljubljanski bolnišnici umrla

26letna Ana Adamič. Bila je pridno in pošteno dekle. — Letos 9. januarja pa je zatisnila trudne oči Marjeta Adamič, znana Stojarjeva mati. Mnoгим je rezala kruha, ki so prišli v milo. Za vse naj ji da Večni svoje plačilo!

Razne nadloge.

(Prečna)

Na sv. Štefana dan smo pokopali Frančiška Šali, skrbno ženo in gospodinja mizarja Šari-ja v Bršljinu. Bog ji daj nebesa. — Na sveti večer je pokušal mlad tat svojo srečo po raznih hišah. Ker so bili povsod čuječi, so ga pregnali. Pač pa se mu je p.srečilo, da je zjutraj med sv. mašo zlezal skozi okno v šoli in odnesel g. nadučitelju polico in zimsko suknjo. Tat je neki 20letni potepuh. — Gospodarsko krizo zelo občutimo. Špeharje in persutarje smo druga lela v tem času že poprodali. Letos pa ni nič prida. Vino, kakor tudi žito škata kupcev. Da bi vsaj že kmalu prišli.

Novice.

(Brusnice.)

Dne 29. maja 1929 je odšel Janez Konda, posestnik iz Tolstege vrta, v Gorjance nabirat drvešni maš, ki se je takrat lahko prodal. Ker se imenovani ni vrnil domov, kakor drugi nabiratelji, in ga drugi nabiratelji mahu tudi niso nikjer videli, so naslednji dan preiskali in prehodili mošje in fantje sosednih vasi vse Gorjance, a Janeza Konda niso nikjer našli ne živega ne mrtvega. Zapustil je ženo in dva mala otročiča. Zednje čase so se razširile govorice, da so ga videli na Kečevskem pri ciganih, potem zopet, da je delal v Kočevju na premogovniku. Te in take govorice najbrž ne odgovarjajo resnici, domačin pa napravilo žalost in deloma tudi sramoto, zato prosimo vse one, kateri res kaj gotovega vedo o izgubljenem Janezu Kondi, da to sporočijo trgovcu Mihaelu Turku v Velikih Brusnicah 88, ali pa župnemu uradu v Brusnicah. — V »Slovencah« smo že brali o gibanju ljudstva v Ljubljani, ki glede rojstev Ljubljano postavlja v slabo luč, če primerjamo gibanje ljudstva po župnijah na deželi. Dokaz temu je tudi izkaz o ljudskem gibanju v Brusnicah pri Novem mestu. Številke v oklepaju so za leto 1929. Župnija šteje 1800 prebivalcev. Rojstev 72 (82), umrlo 38+2 (35+1) — NB: +2 in +1 umrli v bolnišnici v Novem mestu — poročenih 18 in 1 drugod (16 in 1 drugod). Najmlajša nevesta je bila stara 17 in pol leta in njen ženit tudi najmlajši ženin, star 20 in tri četrti leta. Najstarejša nevesta (vdova) 36 let in najstarejši ženin 35 let. — »Domoljubov« smo dobivali pod skupnim naslovom ravno 200 izvodov.

Lepa božičnica.

(Svibno pri Radečah)

Pomladec Radečega Kriza je priredil v nedeljo dne 21. decembra na solstnem odru mladinsko igrco »Grudice«. Dobitek je bil namenjen težko pričakovani božičnici, ki je bila v torek dne 23. decembra. Vsa srečna in veseli obrazov se je zbrala mladina v šolski sobi. Po igri se je na odru pokazalo bačeno drevesce, a pod ním pa kup zavilkov z različnimi dobrotami. Najmanjši šoljci pa so dan preje nepravilni v koču jaselec. Sledile so deklaracije, peči o božičnih pesmih in obdarovanje otrok, ki jih je bilo 127. Vsem, ki so nam pomagali, najlepša hvala!

Bloke.

(Neprimeren šport.)

Nedavno so prišli na »jagor« lovci. So ugledni gospodje. »Jagali« so par dni in sleer največ — v gostilni. Končno so po vplivom vinskih duhov prišli in z »aut biks« klicali Bločane na koražo. Eden je sv. imenu prstave celo dvakrat streljal med navzoče fante. Fantje pa so gospodem brez nadaljnega odvzeli orožje in jih spodili spat. Za dogodek pa so zvedeli orožniki, ki so stvar spravili pred sodišče. Najhlabrejši, ki je streljal, je dobil 4 dni zapora ali 200 Din denarne kazni. Ljudje niso — zajci!

Požar.

(Pleše pri Šmarju.)

V soboto 10. t. m. je nenadoma začelo goriti pri pos. J. Novaku na Plešah pri Šmarju na Dolenskem. Ogenj je nastal pod kozletem, ki je bil takoj ves v ognju. Sreča v nesreči je bilo to, da je bilo po strehah še nekoliko snega, da se ogenj ni še bolj razširil, in pa to, da so stala poslopja, ki so pogorela, na zahodni strani vasi, ker bi v drugem slučaju lahko burja povzročila še večjo nesrečo. Razen poslopja je pogorelo dosti krme in

razno gospodarsko orodje, dočim so živino rešili. Zavarovalnica je bila malenkostna. Požar je najbrž povzročila zlobna roka. Ljudje pripovedujejo, da so videli tisto popoldne sumljivega meškega tuja, ki je ljudi izpraševal to in ono. Zadevo imajo v rokah orožniki.

+ Franc Lušina

(posestnik in bivši župan v Gostemem.)

Dne 3. januarja je v lepi starosti 75 let umrl na Gostemem v svoji fari Franc Lušina, prvi župan sorske občine, eden največjih posestnikov sorske fare. S tem možem je legel v grob vzor slovenskega kmeta: Priden kot uravljaj, šedljiv a nikdar zapravljiv, pravičen kot zlatna vaga, nikoli zadirilen kričec, pa veljak v domu in fari, nikoli kak navidezno pobožnjak, pa tako zvesto veren in toplo pobožen, da si se s spoštovanjem ogrel ob njegovi vernosti. Bil je oče deseterih otrok, z ženo ni bilo ne spora ne prepira. Oba sta bila ena duša in eno srce. Ob vsem tem vnet za napredek kmetijstva. Karkoli se je v fari snovalo, naj je bila zadruga za uravnavo Sore, naj je bila kmetijska zadruga, povsod je prvi poprijel in tudi do konca držal. Zato je umevno, da je bil izvoljen prvi za župana, ko se je ustanovila l. 1911 občina Sora zase. Deset let je županoval. Med vsakoj je vodil vse težke posle, ko so čete vojaštva neprestano hodile skozi Soro, ko je skrbel za naslanitev vojaštva, za prehrano revnim slojem in še dom obdelal sam, ko so mu vzeli sina na vojsko. — Občudovanja vredno je bilo njegovo zaupanje v božjo prirednost. Ko so drugi tarnali n. pr. zaradi deževja ob krčnji, se je on le smehljaj in zaupno trdil: Kaj bi obupavali. Bog ve za nas. Se vsako leto smo seno spravili, tudi letos ga bomo. — Iz te žive vere v Boga je privrela tudi prereška beseda tedaj, ko so začeli snemati zvonove za vojsko. Obrnili si je solzo in rekel: »Avstrija je že prepudal Kdor se loti Boga posvečenih reči, je izgubljen. In se večni pravili! Kar Bogu daš, samo poridiš. Ko smo zgradili novo cerkev, so nas hulskali, češ, vsi bomo prodani. Pa niti repa zato nihče ni dal iz hleva, in ko smo vozili material po strnem klancu: za čuda je bilo; vsak konj je peljal za dva! — Tak je bil Pistočnikov oče. — Korušina je izruvana — pa, trdno upamo, presjena v božji vrt k Njemu, ki mu je bil zvest in vdan do konca.

Dobro čtivo.

(Rajhenburg.)

Hočem dati tudi jaz malo poročilo iz našega kraja. Mislim, da se bodo prebudili naši fantje in dekleta, sedaj v zimskem času, ker jim ne bo primanjlovala dobrega in poučnega čtiva. Komur bo pa primanjlovalo bo naj pride v nedeljo ob pol 9 do pol 10 ali pol 12 do 12 v Slovensko dvorano. Tam dobi za malenkostno članarino 12 Din letno, samo nedeljo po dve knjigi za čitanje. Nujna potreba je, da se svet našega naroda izobrazi in povzdigne k čim večji omiki! V nedeljo na svetenje — knjižničar.

Novice.

(Škofja Loka.)

Iz naše fari pride malo pisnov. Naročnikov pa je veliko in vsak rad pogleda, če je kaj iz domače fari. Zato povemo danes nekoliko več, kaj je novega. Leto 1929 smo še dosti dobro preživeli. Letina ni bila na slabša, povodnji ni bilo in to, smo komaj videli. — V Breznici nad Škofjo Loko je na tihem obhajal zlato poroko zgleđen kičanski mož Matevž Ambrožič s svojo ženo. Oba sta še čila in zdrava. »Domoljubov« naročnik je od začetka lista, ima tudi »Slovenca«, Mohorjeve knjige in še več dobrih časopisov. Vsi mu iz sra čestitamo in mu želimo, da bi skupno z ženo preživela še mnogo srečnih in zadovoljnih dni! — V naši fari je letos umrlo 75 faranov, rojenih pa je bilo 81. — Dne 14. dec. preteklega leta smo imeli pri nas gosp. knezokroja. Vrtil se je dan dobrega časa, ki je prazno dobro uspel. Predali smo 1000 izvodov »Slovenca«. — Letos bomo imeli dva novomčanika. — Fantje iz naše Marijine družbe bodo vpisovali pri Sv. Lenartu nad Šk. Loko dve igri »Sinovo nasčevanje« in »Rdeči nesovje«. Ako se hočete nasmejati, pridite!

Prosveta.

(Dol pri Ljubljani.)

V nedeljo je Kat. prosv. društvo uprizorilo lepo igro: Za pravdo in sree. Lepo je uspela. Številno občinstvo je bilo zadovoljno. Ono ljubi katoliško prosveto, katere geslo je: z vero v Boga za korist svojega bližnjega.

Belokranjski kotiček

Pod je pogorel. Zgodaj se je oglašil ogenj v Metliki. V soboto 11. januarja ob 10 je kar nenadno buknilo tam za sv. Rokom in predno so prihiteli gledalci in reševalci, je bilo že gotovo. Hanzelnov pod je pogorel. Ta pod je služil kot shramba za razne stroje in tudi kot zašilna avtogaraža. Baš je šofer hotel odpeljati stari avto, pa je eksplodiral rezervar za bencin. Takoj je bilo vse v ognju, komaj je šofer ubežal. Ogenj je uničil ta avto, nadalje malega s prikolico, bencinmotor za strojal obrat in dve mlatilnici tako da je gospodar prav ničeno prizadel. Pod, ki mu je pogorel, je njegova last šele nekaj mesecev. Ob času nezgode so je gospodar mudil v Zagrebu.

Suhorski gosp. župnik je nekaj obolel. Ravna za obolenje pokojnega dekana je prišla spet skrb čez suhorsko župnijo. Pa bolezen ni nevarna, je nadležna in to v par dneh spet vse dobro.

Nove knjige

Dr. M. Opeka: Velika skrivnost. Sedemdeset govorov o zakonu. Priznan, slavni govornik ljubljanske stolne cerkve je poleg številnih drugih zbirk svojih govorov izdal tudi imenovano, brez katere bi ne smela biti nobena krščanska družina. Knjiga je tudi prav primerno poročno darilo ženini in nevestam. Toplo jo priporočamo! Dobi se v Prodajalni K. T. D. v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 2 in stane v priprsti opremi Din 18 v balji pa Din 28, ali pa 45. Po pošti 2 Din več.

Najvažnejše gospodinske knjige: Vsaka varčna in skrbna gospodinja si bo prizadevala, da se v svojem stanu vsestransko izobrazi in si pridobi praktičnih navdcl in nasvetov. Slovenci imamo danes že precej bogato gospodinsko literaturo. Naj omenim le nekaj najvažnejših: Kalinšek: Slovenska kuharica. Priredila S. M. Felicita Kalinšek 7 natís, velika izdaja z mnogimi slikami v besedilu in več barvnimi tabelami. Knjiga ima 663 strani in stane vezana v celo platno Din 160. — Gospodinjstvo. Navodila za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Solam in gospodinjam sestavila S. M. Lidvina Purčaj. II. pomnoženi natís s 156 slikami med besedilom, 226 strani. Cena Din 40, vezana Din 60. Varčna kuharica, zbirka navdcl za pripravo okusnih in tečnih jedi s skromnimi sredstvi. Spisala Marija Remec. 231 strani, cena Din 30. — Navesti za biše in dem. Zbirka praktičnih nasvetov za vsakega gospodarja in gospodinja, 410 strani Din 20, vezana Din 30. — Prikrejevanje perila po živo ni meri. Sestavila Ema Arkova, učiteljica na tehnični šoli. Din 40, 64 strani. Vsebinska: Živlino, posteljino, namizno in hišno perilo. Vse te knjige je založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, kjer se tudi naročajo.

Kmetijska kemija.

Med najpomembnejše knjige praktične vsebine, kar jih je zadnji čas pri nas izšlo, smemo prištevati »Kmetijsko kemijo«, ki jo je napisal ing. agr. Ivo Zobeč, profesor realne gimnazije, in ki je pravkar izšla v založbi Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani.

Kakor pravi pisatelj: »Čim se naš kmetovalec temeljito strokovno izobrazi in spozna, da se je treba za ta poklic še bolj pripraviti kot za kakage drugega, se mu bo dvignila samozavest in bo ponosen nato, da je kmet — tako moremo trditi, da je dozdaj manjkalo kmetovalecu potrebnih pripomočkov, da bi brez velikih zamud časa prišel do strokovne izobrazbe, daš mu je morda že dozorelo spoznanje, da je treba za njegov poklic priprave.

Knjiga je cremenljiva s 26 slikami in številnimi preglednicami, med katerimi zlasti omenjamo Hensacneve tabele o krmskih enotah in skrbivi vrednosti. Cena je jako nizka. Toplo priporočamo vsakemu, ki ga more in mora zanimati!

Abstinent in sovražnik nikotina je govoril in govoril: »Poglej'e, vi stop'te v trafikó, položite dinar na pult'er dobite za to osem zetskih cigaret — točja dobi'e pa še več, kajti cigaretam s'edi vino, pivo, žganje in ...

»Povejte brž, kje je ta trafika?« se je oglašil neki skupuh izza ozadja dvorane.

Življenje za življenje

(Roman.)

(Nadaljevanje.)

Ko sva se z očimom vozila v zavod, nisva vso pot na vlaku izpregovorila niti besede. Rad bi mu bil povedal, kako me je strah novega domovanja, rad bi ga bil prosil, naj me ne vrže med tuje, zapuščene otroke, rad bi mu bil obljubil, da se bom bolj pridno in vneto učil, če ostanem doma.

A pogled njegovih oči je tako oster, kadar obstane na meni. Treba je bilo toliko napora, da sem se obrnil k njemu in izpregovoril tistih par črk, ki sestavljajo besedo »papa«. Ob njej sem vedno mislil na nekoga drugega, ki je nezdramno zaspal in zdaj leži tam doli na pokopališču.

Zato nisem prosil gospoda Termonda, da sem se zapreti v zavod, ne da bi le z besedico potolžil, kako mi je ludo.

Drugi dan je imela priti mama na obisk. Upanje na to svidenje zmanjšuje bolešč ločitve. Mislim sem, da bo mogoče prišla sama, brez očima.

Prišla je — z njim. Sedla je v čakalnici. Moji tovariši so se razgovarjali s svojimi materami, a katera je bila vredna toliko ljubezni kot moja? Toda nisem mogel govoriti z njo prav ničesar, zakaj med nama je sedel tisti tuji človek, ki ga je ona nazivala »mož«. Tako mi ni prvi njen obisk prinesel prav ničesar in pri slovesu se mi je zdelo, da je mati žalostna, ker gremo tako hladno narazen. Ampak kakaj ni hotela razumeti, da jaz ne bom in ne morem biti do nje sinovsko nežen pred njim.

Odšla je, jaz pa sem ostal.

VI.

Tri leta je od tistega večera, ko sva z očimom zstopila iz kočije v tisti kot neke žalostne versajške ceste, kjer so se začeli sivi zavodski zidovi. Imel bi bil ostati v zavodu samo deset mesecev, tako so rekli v začetku. Deset mesecev, ki jih je moja mati prebila v Italiji. To je bilo v jeseni 1866 leta, zdaj pa je jesen leta 1870 in jaz sem ostal vsa tri dolga leta notranji gojence v zavodu, kjer je tako dober zrak in se tako dobro učim, kot je dejal očim. In to so bili za mojo mater edini raz-

logi, da me ni vzela domov in je v dobri veri ponavljala te fraze gospoda Termonda.

Sicer me je v začetku vprašala, če hočem domov, a odgovoril sem ji, da sem rajši v zavodu. V nekaj počitniških tednih po njeni vrnitvi sem izkusil, da me srce preveč boli, ko vidim, kako ljubi svojega moža. Ostre oči ljubosumnega otroka odkrivajo vedno več znakov te ljubezni.

Saj me še boža s svojimi lepimi rokami, a to ljubkovanje mi ni več sladko, odkar blesti na njeni roki prelan, znak druge zakonske zveze.

Ko je bil oče še živ in se ji je včasih približal, da bi jo objel, se ga je v začetku vedno branila, se mu izmaknila iz rok ali obrnila glavo v stran. Zdaj pa je bila tako ponižna in tako ubogljiva je naslajala glavo na ramo gospoda Termonda. On jo poljublja na čelo, ki se mu ne umika.

Vsaka od teh domačnosti je zame muka. Bogve, če mati to ve?

V prvih počitnicah smo neko popoldne hoteli iti na sprehod. Služkinje ni bilo doma, zato je gospod Termond zapenjal materi čevlje. Videl sem, kako ji je nežno sezul domači čevljiček in potem otroško poljubil njeno nogo, ki je bila obuta v temno nogavico.

Pri tem prizoru me je popadla taka besnost, da sem se rajši odločil za zavod, ki me vsaj ni spominjal ne očima, ki sem ga mrzil, ne rajnega očeta, ki je bil tako globoko pozabljen tam, kjer bi moral biti njegov spomin tako živ.

Rekel sem si: Oče tako želi — in ostal sem v zavodu.

Pred seboj imam sliko iz tiste jeseni in ko gledam svojo fotografijo, vidim na njej ne le poteze svojega obraza, temveč tudi izraz svoje duše na njem. Bil sem ostrizen, suh, kot so suhi fantje, ko rasejo.

To je bil tisti čas, ko smo začeli govoriti o povsem novih stvarih čisto prosto, ko smo na skrivaj prebrali prepovedane knjige in ko smo bili otročje neverni, oziroma delali smo se, da smo brezverci.

Spominjam se prav dobro še vseh soščolcev, vseh iger in vseh neumnosti, ki smo jih uganjali za hrbtom predstojnikov.

To je bila sama prava okolica, polagoma sem se čutil doma v tistem sivem zavodu z zavitiimi

stezami, z zaprtimi lučnicami, z obednico, kjer je vedno dišalo po posodi, z razredi, kjer so bile vse klopi počekane s svinčnikom in z urezanimi napisi.

Mislil na očetove muke me je ves čas držala trdno v oblasti. Dnevi, ko smo šli ven iz zavoda, so bili zame dnevi ponižanja. Čutil sem vedno močnejše, da se z vsakimi počitnicami bliza konec teh dni v zavodu. Bal bi se bil tega, da nisem vedel, da bom takoj po zrelostnem izpitu sam svoj gospod preskrbljen za življenje in da se bom tako lahi popolnoma posvetil iskanju tistega, kar je najvišji in zadnji namen mojega življenja.

Prišel sem si bil, da bom odkril zagonetnega morilca, ki ga roka pravice ni mogla doseči in ta sklep, ki sem ga nosil na dnu svojega srca in nisem nikdar govoril o njem, mi je dajal veliko moč.

Kadar sem šel domov, je bilo tako težko zame. Kadar je prišel ponekemu sluga, da me odpelje k materi, sem iz njegove brezobzirnosti spoznaval, da nisem več domači sin, ki ga služabniki spoštujejo. Sluga se mi ni nikdar odkril, ko sem stopil v govorilnico, kjer je čakal name. Kadar je bilo slabo vreme, je glasno godrnjal. V železniškem vozu si je brezobzirno nazigal pipo, ne da bi vprašal za dovoljenje, ker mi je tobakov dim zelo škodoval.

A rajši bi bil umrl, kot da bi naredil najmanjšo opombo. Nekoč sem se bil pritožil očimu zaradi sluge, a je očim dal njemu prav in takrat sem sklenil, da se nikdar več tako ne ponižam.

Vozila sva se ponavadi popolnoma tiho. Vem, da me je on in še kdo drugi imel za ponosnega in osabnega, a nič zato. Dobro se mi je zdelo, da ne ugajam tistim ljudem, ki meni ne ugajajo.

S postaje sva šla ponavadi peš po ulicah, mimo cerkve svetga Franciška, čez Invalidski trg do našega stanovanja.

Sovražil sem obliko te hiše, sovražil vratarja, ker je bil na las podoben gospodu Termondu. Sovražil sem sploh vse stvari od služabniških obrazov prav do moje prešnje sobe, ki mi jo je vzel in zasedel gospod Termond. Ta soba je bila lepa, svetla, solnce jo je kar preplavljalo. Eno okno je gledalo na vrt, vrata pa so držala v materino sobo. To sobo je zasedel on, jaz sem moral stanovati v neke vrste veliki pisarni, ki je ležala na severni strani hiše in skozi edino okno sem videl le lesen plot.

69

RAZNO

Veter, burja in vihar. Moderno znanstvo je izdelalo lestvico vetrovnih brzina, kakor jih merijo znanstveni instrumenti. Veterček ima brzino od 8 do 12 km na uro in se spozna po tem, da povzroča stalno tresenje listja in drobnih vejic. Tak veter razgneto lahko zastavo. — Zmerom veter pihaja 13 do 18 km na uro in vzdiga prah in smeti; drobne veje se tresejo in nagibljajo. Sveži vetrovi imajo brzino od 19 do 24 km na uro; majhna listnata drevesa se začnajo nagibati. Grebenasti valčki se začenjajo ustvarjati na notranjih vodah. Pri močnih vetrovih se gibljejo velike veje in cela drevesa; hoja proti vetru je nevarna in veter žvižga v brzojavnih in telefonskih žicah. Brzina gre od 25 do 38 km. Burja ima brzino od 39 do 45 km na uro, odlamlja veje z dreves, otežkoča hojo in utesne povzročiti neznatno škodo zgradbam. Prava burja pihaja 55 do 75 km na uro, izruva drevesa in povzroča znatno škodo zgradbam. Vrtičast veter je vrtilinec zraka, ki zas-

Hector Malot:

Brez doma.

Roman.

Pokazal sem mu jo. Dolgo časa jo je gledal, kot da se mora šele spomniti, nato pa je veselo zamahal z repom in je zalajal dvanaškrat. Ni torej še pozabil. Ej, koliko denarja bova zaslužila z najino uro! To je bila že ena njena prednost, s katero nisem bil računal. Medtem ko se je vse to godilo na cesti, nasproti jetniških vrat, so naju ljudje radovedno ogledovali, nekateri so se celo ustavljali.

Če bi si upal, bi bil takoj dal predstavo; a tega vendar nisem storil iz strahu pred stražniki.

Vrhu tega je bilo poldne, in čas je bilo, da se napotim.

Naprej torej!

Zadnjikrat sem pogledal jetnišnico, zadnji poždrav sem poslal za zidovje, za katerim je zaprt ubogi oče, medtem ko sem jaz prost in grem, kamor hočem. In šla sva.

Za moj poklic najpotrebnejša stvar je bil zemljevid Francije. Vedel sem, da jih prodajajo na nabrežju in sklenil sem, da si ga kupim. Napotil sem se torej k nabrežju.

Ko sem šel čez trg du Carrousel, sem nehote pogledal na uro grada Tuileries, in prišlo mi je na misel, da pogledam na svojo uro, gre li enako z grajsko, kakor bi morala. Na moji uri je bilo pol ene, na grajski pa ena. Katera je šla prav? Že sem hotel svojo poriniti naprej, a premislil sem se. Kdo pravi, da moja ura ne gre prav? Moja lepa, ljuba urica! Bogve, če ni morda ura na kraljevskem gradu šla na-

pačno in bila potrta. Nato sem uro vtaknil nazaj v žep misleč, da je dobra za to, za kar jo rabim jaz.

Dolgo časa sem rabil predno sem našel zemljevid, kakoršnega sem želel, to je prilepljenega na platno, zlozljivega in ne dražjega kot dvanašlet soldov, kar je zame z citala bila velika vsota. Končno sem našel tako porumenel zemljevid, da mi je trgovec zaračunal zanj le sedemdesetpet santimov.

Zdaj sem lahko zapustil Pariz in odločen sem bil, da to storim, kar najhitreje.

Na izbero sem imel dve poti: eno v Fontainebleau skozi laška vrata ali pa v Orleans skozi Montrouge. Slučajno sem izbral pot v Fontainebleau. Ko sem šel po cesti Monffetard, mi je njeno ime, ki sem ga čital na modri tablici ob cestnem vogalu, vzbudilo celo vrsto spominov: Garafoli. Mattia, Ricardo, lonce z zaklenjenim pokrovom, bič iz usnenih jermenov in končno Vitalis, ubogi, moj dobri gospodar, ki je umrl za to, ker me ni hotel prepustiti padronu iz lourcinske ulice.

Ko sem prišel k cerkvi Saint-Medard, sem menil, da spoznam v otroku naslonjenem k cerkvenemu zidu malega Mattio: to je pač bila njegova debela glava, njegove solzne oči, njegove govoreče ustnice, njegov nežen in udan obraz, skratka njegova čudna prikazen. A čudno, če je bil res on, ni nič zrastlel.

Stopil sem bliže, da bolj vidim. Brez dvoma, je bil on. Tudi on me je takoj spoznal, nasmešek je zjasnil njegov bled obraz.

»Vi ste oni, ki ste prišli h Garafoliju z onim starcem z belo brado, predno sem prišel v bolnico? Oh, kako me je takrat glava bolela!«

»Kaj je Garafoli še vedno Vaš gospodar?«

Ozrl se je, predno mi je odgovoril. Potem pa mi je rekel s pritajenim glasom:

Prihajal sem domov od nedeljah zjutraj in sem moral čakati v tisti sobi, dokler ni mati vstala in sem šel lahko k nji. Niti toliko se niso potrudili, da bi mi pozimi zakurili, moral sem zahtevati.

Sedel sem v sobi, ko je sluga kuril, in zri očeto sliko, ki so jo pregnali sem v mojo sobo. Prej je dolgo stala na majhnem, črno pregrnjenem stolu v maminu sobi.

Duh po vlažnem lesu, ki se vžiga, se je mešal v težki zrak te sobe, ki je niso ves teden prezračili.

Tiste minute, ki sem jih moral prečakati v svoji sobi, so bile grenke. Bolest se je mešala v meni, da sem kruto čutil, kako neskončno sem zapuščen in sam na svetu. Moja mati je živela, dihala nekaj korakov od mene — in me ljubila.

Da, ljubila me je in hkrati je ljubila tudi očima. Moral bi ji bil razložiti, kako bolelost mi je povzročala s tem, da se v svojem srcu družila in mešala ti dve ljubezni.

Razumela bi me bila, prihranila bi mi bila vso tisto dolgo vrsto nemih bolečin, ki so sčasoma onemogočile med nama vsak prisrčen razgovor.

Ob tistih nedeljskih jutrih, ko sem se vrnil domov, me je sprejela okrog enajste ure, še preden je zajtrkovala. Pričakovala je, da bom živahen in da ji bom kar planil okrog vratu. Kako naj bi bila vedela, da me je navzočnost njenega moza delala potrpežljivo s tisto močjo kot takrat, ko smo se poslavljali pred potovanjem v Italijo. Ni mogla tega razumeti.

Vsak teden me je enkrat obiskala v Versaju. Menda ni bilo niti enega obiska, da bi je ne bil spremljal očin. Nisem ji pisal niti enega pisma, ki bi ga ne bila pokazala njemu. Saj je delala z vsemi pisni tako. Vedel sem dobro za njene navade in kar slišim, s kakim glasom je dejala možu: »Andrej mi je pisal.« Zato nisem mogel napisati v pismo niti ene iskrene besede, saj sem vedel, da bo vse bral tisti človek, ki sem ga mrzil. Raztrgal sem vse lističe, na katerih sem ji skušal razložiti zapuščeno v kakih zmešnjavah in težavah živim.

Moral bi ji bil vse povedati, razložiti, zaupati ji svojo muko, svojo blazno ljubosumnost, svojo mračno žalost, morali bi jo prositi, naj ima v svojem srcu majhen kotiček, ki bo čisto vse moj in samo moj, naj ima usmiljenje z mano — a se nisem upal.

(Nadaljevanje.)

»Garafoli je v ječi. Zaprli so ga, ker je do smrti pretepel Orladna.«

Vesel sem bil, da je Garafoli v ječi in prvičrat mi je prišlo na misel, da so ječe, ki so mi vzbujale tolikšno grozo, vendarle koristne.

»Kaj pa otroci?« sem vprašal.

»Ne vem, nisem bil tam, ko so prišli po Garafolija. Ko sem prišel iz bolnice in je Garafoli spoznal, da me ne more tepsti, ne da obolim, se me je skušal iznebiti. Posodil me je proti dveletnemu plačilu v naprej v cirkus Gassot. Saj poznate cirkus Gassot? Ne? Prav. Je to velik, velik cirkus. A cirkus je vendarle. Rabili so otroka za razmesitve, in Garafoli me je prodal očetu Gassot-u. Pri njem sem ostal do preteklega pondeljka, tedaj pa so me odslovili, ker imam preveč debelo glavo in tudi preobčutljivo. Vračam se iz Gisors-a, kjer je cirkus in sem se hotel vrniti k Garafoliju; a našel nisem nikogar, stanovanje je bilo zaklenjeno in nek sosed mi je pravil to, kar sem Vam ravnokar povedal: Garafoli je v ječi. Tedaj sem prišel sem, ne vedoč, kam naj se obrnem in kaj naj storim.«

»Zakaj se niste vrnili v Gisors?«

»Zato, ker je oni dan, ko sem se peš napotil iz Gisors-ja v Pariz, cirkus odpotoval v Rouen. Kako pa naj jaz grem v Rouen? Predaleč je in nimam denarja; od večeraj opoldne nisem ničesar jedel.«

Nisem bil bogat, a toliko sem le še imel, da nisem pustil tega ubogega otroku umreti od lakote. Kako bi bil jaz blagoslavljal človeka, ki bi mi dal kos kruha takrat, ko sem blodil ves sestradan v okolici Toulouse-a kot sedaj Mattia!

»Počakajte tukaj!« sem mu velel.

Stekel sem k peku ob vogalu ceste; skoro sem se vrnil s kosom kruha, katerega sem mu ponudil. Hlastnil je po njem in ga je pogoltnil.

»Kaj pa boste sedaj?« sem ga vprašal.

5

Terezi'a Neumann

(Nadaljevanje.)

V dneh prvega in drugega aprila je Terezija gledala Kristusovo pot iz vrta na Oljski gori na Go'gato. Ob 3 popoldne, v petek, se je zamaknila in trpela, kot bi bila v smrtnem boju. Zališe so se ji oči s krvjo tako, da ni mogla gledati. Ko je zamaknjenje minilo, je začutila na rokah in nogah silne bolečine. Ker je imela oči zalite s krvjo, ni mogla pogledati, kaj jo boli; naprosila je sestro Krescentijo, naj po'leđa boleča mesta. Krescentija je ugotovila na rokah in nogah nanovo nastale rane. Bile so krogaste oblike in odprte, odkoder je krvavelo, je imela obliko zareze. O teh ranah ni povedala Terezija staršem ničesar.

Rane je pozneje pregledal dr. Seidl in izdal več zdravil, ki so stanje ran le še poslabšale. Terezija je več trpela ob času, ko so bile rane obvezane, kot pa, ko so bile proste. Zato so obveze odstranili.

Med zamaknjenjem v noči od 18. na 19. novembra 1926. je Tereziji kri na treh krajih izstopila. Vse to se je godilo med prikaznijo s Kristusovega kronanja. Naravno je, da je Terezija ob toliki izgubi krvi oslabela. Popoldne istega dne je bila tako slaba, da že govoriti ni mogla. Na vprašanja ni odgovarjala. Barva obraza je vedno bolj bledela in postajala mrljska. Roke in noge so bile popolnoma mrzle, kot da ne bi bilo več življenja v njih. Dihanje je počemalo. Domači so molili k sv. Tereziji. Pri poslednjih besedah molitve se je Terezija zamaknila. Začela je hitreje

dihati, roke in noge so zopet zadobile barvo zdravega človeka. Obraz je dobil rdečo barvo. — Proti jutru naslednjega dne je bila popolnoma zdrava.

Na Božič je bila Terezija čvakra zamaknjena. Prikazal se ji je Jezušček. Rane je dobila leta 1927 tudi na notranji strani rok in nog. Terezija je imela občutek, kot bi bile roke in noge predre. Dne 17. ma'a je bila Terezija v cerkvi. Ravno ta dan se je praznovala ob'etnica, kar je bila priš e a male Terezije od Deteta Jezusa k svetnicam. Zamaknila se je. Ljudje, ki so opazovali Terezijo Neumannovo, so opazili, da prihaja iz njene roke svetloba. V tem zamaknjenju je Terezija poslušala Pe'ra, ko je na binkoštni praznik govoril množicam. Tudi ona ga je razumela. Od junija do Božiča 1927. je imela celo vrsto zamaknenj. O Božičnem času je gledala dogodke, katere popisuje sv. pismo o tem času: 22. dec. Pot v nazaret, 23. dec. Na potu v Betlehem, potem pr.hod v Betlehem, rojstvo Kristusovo, Oznanen'e Kristusovega rojstva, kamenjanje sv. Stefana, umor bellemskih otrok, smrt sv. Frančiška Saleskega. Enake prikazni so se nadaljevale leta 1928.

V zamaknjenjih leta 1928. je gledala »obrezovanje Gospodovo«, sv. Tri kralje, »Življenje sv. Jožefa v Nazaretu«. V aprilu istega leta je videla »vstajenje Gospodovo«. Pri tem je opazil pri grobu Marijo M., Petra in Janeza. Kristus je Terezija spoznala šele po ranah na rokah in nogah. To jo je napolnilo z velikim veseljem, katero se je držalo tudi v kretanjah. Zvečer iste dne je videla deset aposto'ov, ki so bili

»Ne vem.«

»Poskusiti morate kaj.«

»Hotel sem prodati svoje gosli, ko ste me nagovorili Vi in prodal bi jih že, ako se ne bi tako težko ločil od njih. Te gosli so moje veselje in moja tolažba. Kadar sem prežalosten, si poiščem kraj, kjer sem sam in tam igram zase. Tedaj vidim toliko lepih stvari na nebu, še lepše kot v sanjah, ker imajo smisel.«

»Zakaj torej ne igrate gosli na cestah?«

»Igral sem že, a ničesar mi niso dali.«

Vedel sem, kaj se pravi igrati, ne da bi kdo posegel v žep.

»Kaj pa Vi?« me je vprašal Mattia. »Kaj Vi delate sedaj?«

Ne vem, kakšna otročja domišljavost me je navdajala, da sem rekel:

»Jaz sem vendar gospodar igralske čete!«

To je bila sicer resnica, ker imel sem četo obstoječo iz Capija, a ta resnica je bila kaj šepava.

»Oh, kaj bi hotelil...« je vzdihnil Mattia.

»Kaj pa?«

»Me najeti v Vašo četo.«

Tedaj se mi je vrnila razsodnost.

»Glejte, to je vsa moja četa,« sem rekel in pokazal na Capija.

»Kaj za to! Bova vsaj dva! Oh, prosim Vas, ne zapustite me! kaj naj bo iz mene! Ne dajte, da umrem od lakote!«

Umreti od lakote! Vsi, ki slišijo ta krik, ga ne razumejo enako in ga ne zaznajo na pravem mestu. Meni pa je odmeval v dno srca. Saj sem vedel, kaj se pravi, umirati od lakote.

»Delati znam,« je nadaljeval Mattia. Prvič znam igrati na violino, drugič pa se znam razmeščati, plesati na vrvi, skačem skozi obroče in tretjič pojem.

ka prah navzgor. Nekoliko močnejši vrtnec strga listje s koruze in ga odpiha nekoliko sto metrov visoko v zrak. Tornado je silen, mogočen vrtnec. ki se razteza le na malo razdaljo; vsaka predmeta ali jih zvija in izruva. Razdirajoče vetrove zvejo dostikrat ciklone. Ali ta beseda ni znanstveno pravilna. Ciklon je prav za prav cela vrsta krožnih vetrov, ki pokrivajo obširno površino ((dostikrat 1000 km v premeru). Za vremenslovcia so cikloni in antcikloni vsakdanja prikažen. Silna vrsta krožnih vetrov v tropskih in poltropskih pokrajinah Atlantika in Centralne Amerike se zvejo orkan. Zavzemajo znatno površino in se pomikajo na dolge daljave. 100 km na uro je navadno njihova brzina, dasi se vsak veter z brzino od več ko 75 km nazivlja orkanom.

Kitajska vljudnost. Znano je, da so Kitajci najbolj vljuden narod na svetu. Ta vljudnost se posebno izraža pri odklanjanju poslanih dopisov ali pa prispevkov raznih pisateljev in sodrznikov. Eno takih pisem se je glasilo: »Bili smo očarani, ko smo vaš visokostiti rokopiš čitali. Prisegamo pri grobovih naših prednikov, da še nikdar

prani v Jeruzalemu. Kar stopi Gospod ed nje! Začudenim apostolom pokaže ro- je in noge, da jih prepriča, da ni duh, ampak od smrti vstali Učitelj. Besede, ka- re je Kristus spregovoril ob tej priliki, Terezija ponovila v aramejščini. Pripo- minjam, da ni Terezija nikar znala niti besede aramejsko. Pomen besedi je kasne- razložil strokovnjak v aramejščini, dr. Putz, vseučiliški profesor. Ta jezik je go- voril Jezus in apostoli.

Terezija ima nebroj zamaknjenj, kate- ri ne kaže, radi obilnosti, naštevati.

Vse take reči navadno sprejemamo nezaupljivo. Tako je tudi ta pojav, v Ko- nersreuthu, zbudil poleg silne pozornosti na eni, na drugi strani nezaupljivost, pred- sem v medicinskih krogih. Da bi se to izčistilo, je odreedil rezensburški škofiji ordinariar 15 devno noč in dan traja- ča stražo pri Tereziji Neumann. Komisijo vodil zdravnik dr. Seidl in je poslovala 14. do 28. julija 1927. Uspeh je bil na- ednji: Dne 13. julija je tehtala 55 kg, v- boto, 16. julija 51 kg, v sredo, 20. julija 50,5 kg, v četrtek, 28. julija 55 kg. Iz tega edi, da je prvotno teža vedno zopet do- gla. Pri najstrožji straži ni Terezija užila kake hrane niti kapljice kake tekočine; vsak dan je prejela sv. obhajilo.

Ze od Božiča 1922. do danes ni zaužila bene sirove hrane, od Božiča 1926. pa loh ničesar, izvzemši sv. hostje.

Razne razprave zdravnikov le prejas- kažejo, da si navečenih pojavov na- av- m potom ni mogoče razlagati. Zato ni dno, da je izšlo več brošur, ki pripisuje te dogodke nadnaravni sili, kakor so se

oglasili na drugi strani nasprotniki, kateri možnost čudežev odklanjajo. Posebno po- zornost vzbuja delo dr. Gerlicha, pod na- slovom: »Terezija Neuman« Verlag Kiesel et Pustel, München 1929. Izšlo je v dveh knjigah. Prva knjiga se bavi zgolj z živ- ljenjem, epizom Terezije, druga pa po- aja na- vodila za pravilno razumevanje zdravniško neumljivih ozdravljenj. D. Gerlich je po- klicu zgodovinar, sedaj ure nik enega naj- večjih časopisov v Münchenu, v svojem delu izvedenim po strogo znanstveno pre- izkuje vse pojave dušev, ega življenja Neu- mannove Terezije, vsled česar je njegovo delo velike znanstvene vrednosti. Dr. Ger- lich je protestant; že to pove, da je nje- ovo delo spisano strogo nepristransko.

Vnaslednjem pr. običujem, s posebnim dovoljenjem dr. Gerlicha, dvoje sestavkov iz knjige »Terezija Neumann«: »Oznanenje Gospodovega rojstva« in »sv. Trije kralji«.

(Dalje.)

Novi kazenski zakon

Usmrtilcev.

3. Samomor, zavedanje in pomoč k sa- momoru. — Samomor sam na sebi ni kaz- niv. Prav tako tudi ne poskus samomora (če se kdo skuša sam usmrtiti, pa se mu ne- posreči ozir. ga pravočasno rešijo). Pač pa je kaznivo zavanjanje drugega, naj si vz- ame življenje ali če mu pri tem dejanju po- maga — tudi tedaj, če je druga oseba po- skušala samomor, pa se ji to ni posrečilo. Težje kaznivo je zavanjanje na ta način, da zavajalec drugi osebi navaa zelo teška predstavljanja (n. pr. da ne bo več ozra-

vela) ali sicer vporablja kaka druga ne- varna sredstva za zave- enje k samomoru druge osebe). Seveda mora imeti zavajalec pri tem namen, dolično osebo res zavesti. — Če pa je zavedena oseba otrok ali nedo- letnik, ki še ni izpolnil 17. leta starosti ali oseba, ki ni v stanu vračunljivosti (n. pr. slaboumna, zmešana ali sicer duševno silno razburjena, tako, da ni pri pravi razsod- nosti), se kaznuje zavajalec enako kot mo- ralec. In to je edino pravilno.

V to poglavje spadajo nadalje še sle- deča kazniva dejanja:

a) Izpostavitve smrti nevarnosti — t. j., da kdo naklepoma izpostavi drugo ozebo v smrtno nevarnost, potem pa jo pusti brez pomoči. Primer: Peter obljubi Janezu, da ga nauči plavati. Pelje ga v sredo globoke in široke reke, tam pa ga izpusti in pusti samega. Ako Janez slučajno ne bo prišel iz vode, bo najbrž utonil, ker zna plavati le za silo. Peter pa mu noče pomagati iz ne- varnosti. Peter bo kaznovan v vsakem pri- meru, najsi Janez pride iz vode ali utone, seveda v drugem primeru hujše; če se reši Janez sam, bo kaznen za Petra le strogi za- por do 5 let; za slučaj pa, da bo Janez uto- nil (torej izgubil življenje sploh) ali da bo težko poškodovan ali se mu bo trajno po- kvarilo zdravje, pa bo Peter kaznovan z robijo do 10 let. — Seveda je kaznivo tudi, če kdo drugega z malomarnostjo spravi v nevarnost, vendar lažje kaznivo.

b) Pustitev v smrtni nevarnosti. — Ne samo, kdor drugega spravi v smrtno nevar- nost, nego tudi dotični se kaznuje, ki one- moglo osebo, katere mu je zaupana ali za katero je dolžan skrbeti, pusti brez pomoči

70

ma kaj takega čitali in verčeli s takim užiti- m. Kaj tako zvišenega nismo nikjer našli. Li- rarni biseri take vrste gode samo vsakih ti- e let. Aljo vaš spis na- nemo v našem skrom- m listu, potem nam je mogoče poleg tega ob- ti še kaj drugega, ne, i takega bi se ne dr- i. Na tej višini bi se ne gli držati. Iz tega vzro- si dovoljujemo, da u vaš čudoviti spis vra- no.

Največji botanični vrt. večji in najbolj zami- v botanični vrt se na- v tistem delu lon- skega predmestja hmenda, ki se ime- e Kew (reci: Kju). mošnji botanični vrt si 110 hektarjev, za- so ga pa delati leta 0. Od leta 1820. dalje ta ustanova državna. ega velike botanične jeje, poseben zavod za ravnanje gob, ima bo- e specialne botanične liznice, ogromne zbir- e posušenih rastlin in ilinskih slik. V bližini linskega vrta se na- a tudi zvezdarna. Kew od središča Londona aljanj komaj 13 kilo- cov.

Videli boste, da bom storil, kar boste zahtevali, Vaš sluga bom, in pokoren Vam bom, zahteval pa ne bom denarja, le hrano. Če kaj ne bom storil prav, me boste topli, tako naj bo dogovorjeno. Vse, kar Vas prosim, je to, da me ne udarjate na glavo, tudi to naj bo domenjeno, ker imam preobčutljivo glavo, odkar me je Garofoli toliko tolkel po njej.

Ko je Mattia tako govoril, bi se jaz najraje zjokal. Kako naj mu dopovem, da ga ne morem sprejeti v svojo četo? Umreti od lakote! Kaj ni z menoj skupaj moral ravno tako umreti od lakote nego sam?

Razložil sem mu to, a ničesar o tem ni hotel slišati. Le rekel je:

»Ne, dva ne umreta od lakote, podpirata se, po- magata si, in oni, ki ima kaj, da onemu, ki nima ničesar.«

Ta beseda je bila odločilna. Ker sem nekaj imel, sem mu moral pomagati.

»Dogovorjeno je torej,« sem mu rekel.

Hitro me je prišel za roko in mi jo je poljubil. To mi je tako ganilo srce, da so mi solze stopile v oči.

»Pridite z menoj!« sem ga povabil, a ne kot slu- žabnik, temveč kot tovariš.

Naprtil sem harfo na ramo in rekel:

»Naprej!«

Četrte ure pozneje smo zapustili Pariz.

Suhi pomladni veter je bil izsušil cesto in kaj lahko je bilo hoditi po trdem tlaku.

Ozračje je bilo milo in aprilsko solnce je sijalo iz jasnega neba.

Kakšna razlika med današnjim dnem in onim za- sneženim, ko sem prišel v Pariz, v ta Pariz, po ka- terem sem bil hrepenel toliko časa kot po obljubljeni deželi!

Ob cestnih jarkih je odganjača trava posejana tu pa tam z marjeticam in jagodičjem, ki so obračali svoje cvetne vence proti solncu.

Ko smo hodili ob vrtovih, smo videli med nežnim zelenjem cele šope španskega bezga, in če je za- pihljala mirna sapica, so nam iznad starih zidov leteli na glavo cvetni listi rumenih vijol.

Na vrtovih, v grmovju ob cesti, v visokih dreve- sih, sploh povsod, so veselo prepevale ptice in pred nami so švigale lastovice na lovu za nevidnimi mu- šicami.

Naše potovanje je začelo dobro in poln zaupa- nja sem pospešil korak, ki je odmeval na trdi cesti. Spuščeni z vrvice je Capi skakal okoli naju in lajal je za vozovi, lajal je v kupe gramoza, lajal je sploh po- vsod, če ne za drugo pa vsaj v svoje veselje.

Poleg mene je molče hodil Mattia; brez dvoma je premišljeval, in tudi jaz nisem rekel ničesar, prvič, da ga ne motim, potem pa tudi zato, ker sem sam moral premišljevati.

Kam greva s tem prestim korakom?

Obljubil sem bil Lizi, da bom pred njo obiskal brata v E'tiennetto, a nisem se zavezal, koga od teh treh bom najprej obiskal: Benamina, Alekseja ali E'tiennetto. Lahko sem prišel z enim ali z drugim po prsti izbiri, bedisi torej v Cévennes-ah, v Charente-i ali v Picardie-ji.

Ker sem zapustil Pariz v južni smeri, torej nujno ne bo Benjamin prvi, katerega obiščem, a vedno sem še imel na izbiro Alekseja in E'tiennetto.

Ko sem se najprej odločil za jug in ne za sever, sem imel za to poseben vzrok: željo, da zopet enkrat vidim mater Barberino.

Če je že dolgo časa nisem omenil, ne smete mi- aliti, da sem jo tudi pozabil kakor nevaležnež.

v razmerah, ki so nevarne za življenje ali zdravje. Katere so te onemogle osebe? Predvsem mali otroci (deca), pohlablenci, slepci, gluho-nemi, slaboumni itd. in sploh osebe, ki si same ne morejo in ne znajo pomagati. Osebe, ki so dolžne zanje skrbeti, so: starši, varuhi, pestunje in sploh osebe, katerim so take onemogle osebe za upane ali imajo dolžnost skrbeti zanje. — Če taka zapuščena oseba radi tega zgubi življenje ali je težko poškodovana ali se ji s tem trajno pokvari zdravje, je kazneni višja.

Tudi malomarna pustitev v nevarnosti je kazniva. Primer: mati pusti otroka v go-reči sobi ali ga pusti, da brez varstva hodi ali sep lazi ob nezavarovanem brebri de-roče reke, ob nezavarovanem ribniku, gnojno jami ali ob delu očem motornem stroju — sploh v kraju, kjer obstoji zanj nevarnost, da izgubi življenje ali se poško-duje. Mati niti ne ve, da hodi otrok po ta-kih nevarnih krajih, ker je zaposlena z de-lom, ali ona bo kljub temu kaznovana, ker je ona dolžna paziti na otroka — event. tudi oče, ki ob preveliki zaposlenosti ma-tere ni poskrbel za zadostno varstvo. Prav tako tudi pestunja itd. Če to namenoma stori, je dejanje seveda še dokaj hušje kaz-nivo, zlasti, če se otrok v resnici poško-duje. Prav to, kot za otroka pa velja tudi za druge onemogle osebe.

c) **Malomarna usmrtitev.** — Malomar-no usmrti, kdor drugega ne usmrti name-noma, pač pa z dejanjem, za katerega bi mogel ali moral vedeti, da lahko povzroči smrt drugega ali če kdo v naprej ve, da bo tako dejanje povzročilo smrt drugega, pa lahkomišelnost misli, da bo to lahko odvrnil.

Tudi malomarna usmrtitev je kazniva. (Nadaljevanje.)

Meh za smeh

Neka vas v Rusiji je dobila od boljše-vikov ukaz, da mora vsakdo nekaj prispe-vati za Leninov spomenik. Na nabiralno polo so vpisovali razne zneske, pač po pre-možnosti in stanu. Ko je čez mesec dni prišel uradnik, da bo denar »kasiral«, so se vaščani hitro zbrali na sestanek ter u-radniku nato sporočili svoj sklep. Sklenili so namreč, da prispevkov ne bodo plačali v gotovini, pač pa raje od sedeli.

Tribonlet, dvorni norec francoskega kralja Franca I. je vsakega dvorjana s svo-jimi zbudljivkami tako razdražil, da mu je ta grozil s smrtjo. Norec se je pri kralju pritožil, ta pa mu je dejal: »Ako bi bil ta gospod tako drzen da bi te umoril, bi ga četrt ure po tem vrgel v najtemnejšo je-čo.«

»Veličanstvo« je odvrnil Tribonlet, meni bi bilo ljubše, ako bi ga četrt ure preje vrgli v ječo.

Mlad gizdalin je stopil v brivnico v kateri je čakalo polno kosmatincev in je imel brivec polne roke dela. Nevoljen je dejal fant: »Koliko časa pa bom moral čakati?« Brivec si je gizdalina ogledal in ko je videl da ima še »mišjo dlako« je dejal mirno: »Najmanj dobre dve leti.«

9

Neka tuja gospa je v bližini Ljubljane kupila hišo. Ker pa ni natančno mogla do-gnati, ali stoji hiša še na Do'enskem, ali pa že na Gorenjskem, je poklicala človeka ki je to vedel. Povedal ji je, da je hiša še na Dolenjskem. »O, kako sem vesela« je dejala gospa, »kakaj slišala sem, da je na Gorenjskem mnogo bolj mraz, kot pa na Dolenjskem.«

Mali oglašnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupijo o kmetijske po-trebnosti ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo postav oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

260 Din na dan

zaslužite v Vašem okra-ju. Pišite tovarni Per-son, Ljubljana, Poštni predal 307 — Znamko za odgovor!

Valenca poštenih kr-ščanskih star-šev sprejem pod ugodni mi pogoji. — Alojz Drobeš, čevljar-ski mojster, Trbovlje II., štev. 91

Mizarskega valenca

išče Anton Zakrajšek, mizarski mojster, Sro-botnik 9, p. Vel. Lašče.

Platno tkem, lepo, po-ceni in pošteno po naročilu in pošiljati klobčičev. — Jože Pre-vodnik, Podpurjeva 21, p. Skofja Loka

Hiša s 7 prostori, ornil vrta, blizu Rake-ka, naprodaj za 45.000 Din. Naslov v upravi pod štev. 338.

Maniše po estvo:

hša, gospodarstva po-slojpa, njiva, vinograd gozi in naprodaj v re-mem kraju 25 minut od ferne cerkve. Več o ve Fr. Kostanj-vec, Češ-nice-Trebelno.

Vrtinar neoženjen, pri-deen zanesljiv in vesten se s rejne teskoj za grščino na Gorenjskem. Ponudbe s pričevali poslati ali se predstaviti osebno pri Fr. Urbanc, Ljub-ljana, Sv. Petra cesta 1.

Posestvo, 3 orale niv in vrta. 7 oralo hriba se uroda na Dobrovi št. 45 pri Ljubljani.

Va enca lakirarskega in tapetniškega sprejem. Vsa oskrba v hiši. Podrobno se dogovori pri mojstra. Gorupič Jože, Novo mesto—Kandija

JAKOB GROSELI krovski mojster je otvoril krovsko obrt v Kranju. Se priporoča cenj. občinstvu in vupnim uradom za vsa v to stroko spada oča dela, kot n. pr. pokrivanje zvonikov s skalami, eternitom in opeko. — Zniža e cene. — Naročila spre-jema: Stanko Grasič, kl-parstvo, Kranj, Glavni trg št. 170. Sprejme se vajence za krovsko obrt od 10 let naprej. Vsa oskrba v hiši, ostalo po dogovoru.

Kdorkoli želi kupiti harmoni-ke zares doma-čega izdelka, za katere jamčim 2 leti, naj iste na-roci pri pravi jugosl. izdeloval-nici harm nik Franc Kuefer, post. Drenov grič pri Vrhniki, Jugoslaviji

Istotam dobite vse potrebščine za harmo-nike in kakor tudi glasove. Sprejemam vsake vrste harmonike v popravo. Proti primer-nemu doplačilu zamenjam glasove, ako ka-teremu ne konvenirajo pri kaki glasbi ali pa da imajo za njega neprijeten glas. Pri meni dobite vse vrste harmonike kakor tudi kro-matične prav po ugodni ceni.

Naročniki, ki prinese »boj odrezek tega oglasa, ima pri ceni večjo ugodnost.

NAZNANILA

n Boh. Bistrica. Prosvetno društvo uprizori v nedeljo 18. januarja ob 3 popoldne šaloigro »Teta na konju«.

P. Mavrič Teraš: »Pri studencih zdravja in močic.« — Izdala Prodajalna K. T. D. (Ničman) v Ljubljani.

Čitatelji »Domoljuba« se še morda spominjajo, da je gori omenjena Prodajalna izdala pred ne-davnim časom knjigo »Za visokim ciljem«, ka-tero je spisal isti pisatelj. Knjiga, katero nazna-njamo danes, je nadaljevanje poprejšnje knjige. Pisatelj razlaga v njej sredstva in pripomočke krščanskega življenja. Knjigo prav toplo priporo-čamo vsem čitateljem »Domoljuba«, prav posebno pa člano min članicam Marijine družbe, tretjega reda in raznih prosvetnih organizacij. Tudi naše prosvetne knjižnice bi si jo morale nabaviti, zakaj čitanje takih knjig vpliva silno blagodejno na raz-voj značaja. Najbolj pa priporočamo knjigo starem in prijateljem mladine v dar!

ZAHVALA.

Dne 28. decembra preteklega leta so meni, podpisaneu Martinu Bradetki, Golobrd pri Med-vodah št. 6, pogorela poslopja, ki so bila zavarovana pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani. — Imenovana zavarovalnica mi je izplačala preko-merno odškodnino, vpoštevaje moje slabo gospo-darsko stanje, invalidnost in bolezen. Zelo mi je žal, da sem slabo govoril o Vzajemni zavaroval-nici, kateri sem dolžan najiskrenejšo zahvalo. Kot svoji dobrotnici se Vzajemni zavarovalnici javno najsrčneje zahvaljujem in vsakomur kot edini slovenski zavod najtopleje priporočam.

Golobrd pri Medvodah, dne 7. januarja 1931. MARTIN BRADEŠKA.

Pozor pletilje in pletilci!

Mnogo vprašanj je že dobila podpisana zadruga, kaj je z neko zadrugo pletilcev, ki se ustanavlja daleč nekje izven Slovenije, ki ponuja stroje na odplačilo potom zaslužka in obljublja sijajen zas-lužek (po 7—10 Din na uro), ki bo dobavljala volno za delo, ki se bo, če bo izdelano brez na-pake, sproti plačevalo itd. itd. — O dotični za-drugi smo dobili že pred pol leta od treh strani informacije, ki so zelo nepovoljne in vsakogar svarimo, naj se zelo pazi, da ne pride ob vse svoje premoženje. V prav dotični kraj, kjer se ustanavlja ta zadruga, smo že stavili ponudbe, da bi pletilje zaslužile nekako po 3 Din, pa smo bili odklonjeni, da smo predragi. Dotično za-drugo ustanavlja nek madžarski žid bivši pre-dsednik nekega skrahiranega društva, ki je pri konkurzu društva zapustil vse polno še nepla-čanih dolgov in je sedaj prevzel zastopstvo neke izomske tovarne pletilnih strojev in mu je predvsem na tem, da bi veliko zaslužil pri prodaji strojev. Obljublja, da se bo vsak lahko naučil v treh dneh toliko, da bo lahko zaslužil 7—10 Din na uro. Poudarjamo, da toliko se-daj ne zasluži že več let izvežbana pletilja. Najbolj nevarno je, da bi se kdo s kako pogodbo zavezal odplačevati več strojev z zaslužkom, ker delo-dajalec lahko, če hoče pri izdelanem blagu, že najde kakšno napako, da ga zavrže kot slabo izdelanega in bo seveda pri tem moral delavec plačati volno — na en sam stroj se je lahko po-rabi do 60.000 Din letno —, žid pa se bo smejal, ker bo zaslužil pri prodanih strojih in volni...

Pletilska zadruga na Breznici — r. z. z. o. z. — pošta Jesenice, Gorenjsko.

Hočete zaslužiti?

Kmečki fantje in moške —

Kmečke žene in dekleta

in vsi oni, ki želite s poštenim delom zaslužiti! Visok zaslužek, tudi več tisoč mesečno, vam nu-dimo v zimskih mesecih z lahkim delom na do-mu. Ni treba nikakega posebnega znanja ali kake posebne spretnosti, temveč potrebna je samo pridnost. Vsi, ki hočete zaslužiti, javite takoj svoj naslov, ker samo še kratek čas homo odda-jali delo. Za poštino, navodila za delo in ma-terijal je priložiti 10 Din v znamkah ali gotovini.

»JUGOIMPORT«, STEINDL — LJUBLJANA poštni predal št. 358.

Zamenjamo pšenico in ajdo

takoj za moko brez odbitka na teži.
KREVSOF MLIN - SKOFJA LOKA

Za neveste in ženine znižane cene!

Velika izbira za moške in ženske obleke in površnike na primer: suknjo, karkazari, damsko volno-eno v vseh modnih barvah, žamet, pliš in svilu, vsakovrstna kontenina in šifoni, platno za rjuhe in kapne, gradi za postelje, krasne odeje iz garnitire, namizni prti, bele srčice in kravate, svičene šerpe in rute, vse vrste čipke in blagorije, ter sploh vse potrebščine, ki spadajo k bali. — Kdor nakupi za 1000 Din, dobi za 50 Din v blagu kot nagrado. Za obilen obisk se priporoča povsod znana domača trgovina

F. & I. GORIČAR, »PRI IVANKI«
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29.

Ako čebelorite

ali če želite biti čebelar, čitajte naš čebelarški časopis »Čebelarški glasnik«, ki izhaja meseč o. Letna naročnina Din 28.— Številko na ogled in cenik vseh čebelarških potrebščin pošljemo brezplačno. Jugoslov. čebela-ska industrija L. Ritzmann, Novi Vrbas (Dunavska banovina).

Ženini in ne: este: Pozor!

Vsakovrstno pohištvo na obroke Vam nudi najceneje **IVAN ZGONC**, trg. in mizar v Cerčnici št. 62.

Poravnajte naročnino!

Glasbo
v vsaki domi

Vaše družine lah-
ko v kratkem igra-
kak instrument
potom našega
brezplačnega pis-
menega konnega te-
čaja, ter si ustvar-
jamo prijetne ve-
černice naš velike

BREZPLACNI KATALOG

z katerim dobite tudi zastavi posebno knji-
žico "Kako postane dober godbenik".
Prilika za nakup je ugodna. Instrument-
poceni, učenje lahko. Nudimo Vam

Violone od. Oln 95,- Klarinet od. Oln 120,- dalle
Mandoline od. Oln 136,- Trombe od. Oln 480,- dalle
Gitare od. Oln 207,- Klare, citre od. Oln 192,- dalle
Samburce od. Oln 88,- Gramofoni od. Oln 380,- dalle
Rocne harmonike od. Oln 85,- dalle itd.

na veľkú podporu turizmu v južnej

Meinel Herold

Ivorica ginsbil, gramofonov in harmonik
Prodajna podružnica MARIBOR Stev. 117

Nervozni umirajo zgodaj!

Ste li opazili pri sebi čimda le lupatam katerega izmed naš edofih znakov bližajoče se živčne oslabelosti?

Htelo razburjenje, nerazpoloženie drgelnice udov, nemirnosti, utrpelost srca, omotični spavdi, tesnobaost, nespečnost, nemirne sanje, omotični ost posameznih telesnih delov, plašljivost prevelika razdražljivost sprčo ugovarjanje, ropota, duha, poželenje po omamnih, tobaku, alkoholu, čaju kavi, trzaje občasnih vek ali migljanje pred očmi navaj krvi, tesnoba, muhavost, odpoved spomina, ali gorzra, izredna nemirna ali odvratnost. Ako se pojavi pri Vas kateri leh znakov nervoznosti, eden močan ali več bkrati tedaj

Ne puslíte tega vendar še naprej, ker slede temu lahko kmalu resne motnje duševnih zmožnosti kot nesmiselno govorjenje in nazavedna dejanja. Bitra telesna propust in zgodnja smrt. Nič ni na tem, odkod Vaša živena oslabe-
lost, vabim Vas, pišite mi Radevolje Vam

Za steno in poštine prosto enostaven način **odkritem**

ki Vam bo pripravil veselo iznenađenje. Morda ste za razna sredstva iztali že mnogo denarja, dosegli pa v najbolšem slučaju le kratkotrajno izboljšanje. Zagotavljam Vas, da poznam pravi način

kake slabosti. Vrelih živcev odpravoči.

Ta način prinese oben in tudi izboljšanje razpoloženja, veselje do življenja, moč in delazmožnost, da, pisal mi je že marsikdo, da ga je povsem prerodil. **To dokazujejo tudi vsi eni zdravniki.** Stane vam samo doživeti. Poštem vam zelo poučno

kn lgo ooponoma zaslonj.

Če Vam ni mogoče pisati takoj, si **spravite ta oglas**

Ernst Pasternack, Berlin, SO.

Michailkirchplatz, No. 13, Apt. 317

Mnogi ljudi kašljaju

in trpe na pljučnem kataru in težkem prehlajenju. Varujte se pravočasno in rabite

Lacromel

Takoj v začetku uporabe se kašelj zmanjšuje, boli v bronhijah in pljučih pa poenostujejo.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri

Apot. ARKO Zagreb

Tine: Ni mogoče, da bi kupil avtomobil za 200 dinarjev. Kaj pa boš s takim?

Tone: Nič. Samo toliko, da lahko rečem, da imam avto.

Kje tiči vzrok?

Storite tudi Vi tako pomagalo bo tudi Vam!

Fellerjev Eliafuid: dobite v lekarnah in aličnih trgovinah v pakcu njih stekleničah po 6 Din, dvojnih stekleničah po 9 Din ali v spec. ali velikih stekleničah po 26 Din. Poštni paket vsebuje 6 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike spec. jalni stelelci 62 Din. trije tašči: paketi smo 139 Din ali lekarnar o

EVGEN FELLER, STUBICA DONJA,
ELSATRG 16. — SAVSKA BANOVINA.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuie hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. — Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vo no iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadruzi z **neome enim** jamstvom za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 190 milijonov Din.

»Mama, pojdi sem, midva se igrava medveda v zverinjaku.«
»Kaj pa naj počenjam pri vama?«
»Ti boš stara gospa, ki medvedom sladkarije teli.«

L. Mikuž

Ljubljana, Mestni trg 15
Na malo **Dežniki** Na veliko
Ustanovljeno 1839 Telefon 2282

Sodnik: »S kom vam je žena grozila?«
Priča: »Je dejala, z nogo ti bom glavo rajčehnila.«
Sodnik: »Saj to ne bi bilo mogoče?«
Priča: »O, pač, ima namreč eno nogo leseno.«

**Revmatizma
Trganja
Glavobola
Živčne bolezni**

se rešite takoj, če rabite francosko žganje Radium vinski cvet

„ELEVATOR“

Zahtevajte takoj vzorec, ki vam ga brezplačno pošlje

„PIRETRIN“ D. D.
ZAGREB, Branimirova ul. 43

Oče: »Kako to, da nisi naloge naredil?«

Sin: »Sklenil sem, da jih sploh več ne bom. To ni pravično! Mi delamo, učitelj je pa plačan za to.«

Kompletne
CIRKULARNE ZAGRE, tudi
POSAMENE LISTE IN
VRETENA

do ušlja po konkurenčnih cenah
FERDO SMOLA, So. Jurij o. l. l.

A.: »Kam pa, kam?« B.: »Nad zajce.«
A.: »A tako, vreme je ravno ugodno.« B.: »Kako to misliš?« A.: »K nevihti se pripravlja, in mogoče je, da strela kakega zajca ubije.«

Zadružna Gospodarska banka d. d.

V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA. TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979.

VLOGE NAD DIN 480 milijonov

PODRUŽNICE: KAPITAL IN REZERVE NAD DIN 16,000.000—

Sprejema VLOGE — daje KREDITE,
eskomptira MENICE — Nakazila — akreditivi. — Borzna naročila.

BLAD
KOČEVJE
NOVI SAD

CELJE
KRANJ
SOMBOR
ŠIBENIK

DJAKOVO
MARIBOR
SPLIT

Kupuje in prodaja VALUTE, ČEKE,
DEVIZE, VREDNOSTNE PAPIRJE.
Sales - deposits. — Prodaja srečk.

Izvršuje vse bančne posle na kulantne'e.